

DE ONTWIKKELING VAN DE POLDERHEUVEL 2008-2017

Balanceren tussen top-down en bottom-up belangen en visies

Fabi van Berkel en Melika Levelt

September 2018

Contact

Voor meer informatie over dit onderzoek en/of het vervolg kunt u contact opnemen met:

Melika Levelt

Onderzoeksleider Duurzame Stedelijke Voedselsystemen

Email: m.levelt@hva.nl

Mobiel nummer: 06 2115 6213

Disclaimer

Het projectteam heeft veel zorg besteed aan de inhoud van deze rapportage. Ondanks de inspanning om juiste informatie te verstrekken, kan het voorkomen dat de gepubliceerde informatie onvolkomenheden bevat. De uitvoerende partijen van dit onderzoek kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.

Dit onderzoek is tot stand gekomen met behulp van projectfinanciering van Stichting Innovatie Alliantie (SIA) en NWO in het kader van het VERDUS-SURF-programma voor het onderzoeksconsortium R-LINK

Nederlandse Organisatie
voor Wetenschappelijk Onderzoek

INHOUDSOPGAVE

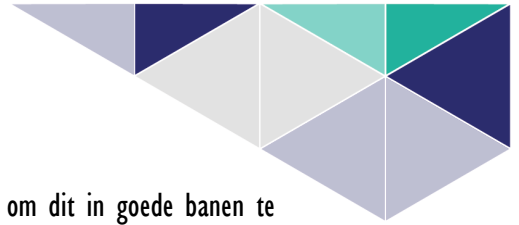
VOORWOORD.....	5
1. KADERS VAN DE POLDERHEUVEL.....	7
1.1. De kaders: Ruimtelijk beleid en evenementenbeleid.....	7
1.2. Analyse van de Kaders.....	11
1.3. Spanningen op de Polderheuvel.....	11
2. VISIES VAN DE GEMEENSCHAP.....	13
2.1 Workshop met Stakeholder Canvas: ophalen verschillende visies en definiëren randvoorwaarden voor toekomstig gebruik... 13	
2.2 De resultaten uit het Stakeholder Canvas	15
2.2 Toekomstscenario's voor de Polderheuvel.....	19
3 INVLOEDEN OP TOEKOMSTIGE AMBITIES	21
3.2 Verschillende rollen en belangen in de Tuinen van West.....	21
3.3 Mogelijkheden & Beperkingen ten aanzien van de Polderheuvel.....	24
4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN:	27
4.1 Conclusie & discussie.....	27
4.2 Advies: Faseren van ambities ten aanzien van de invulling van de Polderheuvel.....	29
4.3 Acties voor actief gebruik Polderheuvel als evenementenlocatie met.....	30
GERAADPLEEGDE BRONNEN.....	33
BIJLAGE I — DEELNEMERS WORKSHOP	35
BIJLAGE II — UITWERKING CANVASSEN	36
Gezamenlijke Canvassen	36

VOORWOORD

Het evenemententerrein de Polderheuvel in de Tuinen van West bevindt zich op een tweesprong. Al sinds 2016 valt de exploitatie van de Polderheuvel onder de verantwoordelijkheid van de ondernemersvereniging Tuinen van West (OVTvW), maar tot op heden wordt er maar beperkt gebruik gemaakt van het evenemententerrein in de Tuinen van West. Dit is enerzijds het geval omdat de Tuinen van West zich de afgelopen jaren in transitiefase bevond — sinds 2016 is de verantwoordelijkheid voor de doorontwikkeling van de Tuinen van West overgeheveld van Stadsdeel Nieuw-West naar de OVTvW— en de exploitatie van de Polderheuvel niet de hoogste prioriteit had. Anderzijds, is er niet actief gezocht naar (passende) evenementen van het terrein omdat er onder de betrokken stakeholders in het gebied verschillende, en soms ook tegenstrijdige, visies voor de invulling van de Polderheuvel te herkennen zijn. Vanaf 2018 valt, op papier, niet alleen de exploitatie maar ook het beheer onder de OVTvW. In de praktijk wordt het nog door de afdeling beheer van de gemeente beheerd. Hoewel er door het stadsdeel middelen beschikbaar worden gesteld om de exploitatie en het beheer uit te voeren, zullen deze middelen de komende jaren worden afgebouwd en dient de Polderheuvel kostendekkend te kunnen worden geëxploiteerd. De gemeente vraagt om meer activiteit in het gebied en op de Polderheuvel. De wensen van de lokale bewoners en stakeholders zijn hierover echter verdeeld. Meer activiteit betekent enerzijds meer opbrengsten wat investeringen in andere projecten mogelijk maakt die bij kunnen dragen aan de ontwikkeling van de Tuinen van West. Anderzijds kan het ook voor meer overlast zorgen en vermindering van esthetische waarden en rust. Al met al zorgen de tegenstrijdige belangen voor spanningen ten aanzien van de ontwikkeling van de Polderheuvel en de Tuinen van West en vragen om zorgvuldige afweging. De OVTvW mag binnen de grenzen van het gemeentelijke evenementenbeleid invulling hieraan geven. Door middel van deze verkenning hoopt de Hogeschool van Amsterdam inzichten mee te geven waarmee de OVTvW haar richting kan bepalen om binnen het locatieprofiel de Polderheuvel verder te ontwikkelen. Dat doen we door de belangrijkste (ruimtelijke) beleidskaders van het gebied en visies van verschillende belanghebbenden uiteen te zetten en zo grip te krijgen op de kansen en bedreigingen ten aanzien van het toekomstige gebruik van de Polderheuvel.

In de afgelopen jaren zijn er enkele evenementen georganiseerd op de Polderheuvel, waarvan enkele goed zijn ontvangen door de buurt en lokale gemeenschap (The Brave; Toer de Boer), maar er heeft ook een evenement plaatsgevonden dat veel overlast heeft veroorzaakt (Komm Schon Alter). Daar komt bij dat het evenementenbeleid van de Gemeente Amsterdam in de laatste jaren verbreed is en er meer wordt ingezet op het verplaatsten van evenementen naar de rand van de stad. Naar verwachting zal het aantal activiteiten op het evenemententerrein de komende jaren dus toenemen. Hoewel de OV-plus hier weinig invloed op heeft, kan zij wel regie houden op de activiteiten die er plaatsvinden. Belangrijk is daarom om voor te sorteren op toenemende belangstelling voor, of druk op, het evenemententerrein en samen met de lokale gemeenschap na te gaan wat voor evenementen wenselijk zijn en wat de grenzen zijn van eventuele overlast, maar ook alternatief gebruik te evalueren. Voor buurt- en Tuindorp bewoners geldt: Welk gebruik of welke activiteiten en mogelijk bijkomende overlast is acceptabel? Voor de lokale ondernemers geldt: Welk gebruik of welke activiteiten sluiten aan bij de (bestaande) bedrijvigheid in de Tuinen van West? Daarbij dient de OV-plus ook de voorwaarden in acht te houden die het heeft meegekregen om haar rol als gebiedsproducent te behouden evenals natuurlijk de kaders die gelden voor het gebied. Voor Stadsdeel Nieuw-West geldt: Worden de gestelde doelen nagestreefd en afspraken nagekomen? Voor de overheid die de kaders stelt (Gemeente Amsterdam) geldt: Wat mag en kan? Maar ook welke activiteiten worden er verwacht/verplicht op basis van de kaders? Dit alles bepaalt de ruimte

waarbinnen het gebruik van de Polderheuvel zal moeten worden vormgegeven en om dit in goede banen te leiden is flinke inspanning nodig van de OV-plus. Hierbij kunnen de inzichten uit dit rapport houvast bij bieden omdat het scherp maakt wat de verwachtingen van verschillende belanghebbenden zijn ten aanzien van het gebied.

Dit rapport is het resultaat van een eerste verkenning die de Hogeschool van Amsterdam in het kader van het R-LINK onderzoek heeft uitgevoerd naar de kansen en bedreigingen voor de ontwikkeling en het gebruik van de Polderheuvel. Startpunt van de verkenning was de workshop die de Hogeschool samen met de Ondernemersvereniging organiseerde om kennis te nemen van wensen en verwachtingen van betrokkenen ten aanzien van mogelijke ontwikkeling van het gebied. Naast het primaire doel om de OVTvW verder te helpen diende de workshop voor de betrokken onderzoekers vanuit Hogeschool van Amsterdam als experiment voor het ontwikkelen van een Stakeholder Canvas. Het Stakeholder Canvas kan gezien worden als hulpmiddel dat het gesprek tussen verschillende betrokkenen en belanghebbenden bij bottom-up initiatieven kan faciliteren. Op basis van een dergelijk gesprek is het mogelijk om een business case voor een ontwikkeling te versterken doordat besluiten ten aanzien van, of binnen het initiatief beter gelegitimeerd zijn.

De workshop vond plaats op 12 oktober in het Theehuis op het Sportpark in de Tuinen van West. Tijdens deze bijeenkomst waren 13 deelnemers aanwezig. Tuinparkbewoners, wijkbewoners, vertegenwoordigers van de Ondernemersvereniging, ondernemers afkomstig uit Tuinen van West en ook andere ondernemers vormden op dat moment de lokale gemeenschap die de Polderheuvel waarden toekenden. Samen met de deelnemers maakten we de waarden zichtbaar die de Polderheuvel zou kunnen creëren voor verschillende (potentieel) betrokkenen. Startend vanuit ieders eigen visie op de toekomstige waardecreatie op de Polderheuvel, onderzochten we hoe de lokale gemeenschap tegen mogelijke ontwikkelingen van de Polderheuvel aankijkt en werden enkele ontwikkelscenario's verkend. De visies van overige partijen zijn niet door deze workshop tot stand gekomen, maar uiteengezet op basis van informatie verzameld door middel van documentanalyse en een enkel interview.

Zonder de inzet vanuit de Ondernemersvereniging Tuinen van West en de deelnemers waren de workshops niet mogelijk geweest. Hierbij spreken wij daarom graag onze dank naar hen uit voor het mogelijk maken van voor ons de boeiende en leerzame workshop!

Fabi van Berkel
Melika Levelt

I. KADERS VAN DE POLDERHEUVEL

Doordat de Polderheuvel als ontwikkeling niet op zichzelf staat, is het bepalen van het toekomstige gebruik geen eenvoudige opgave. Allereerst hangt de ontwikkeling en het gebruik van de Polderheuvel vast aan een opeenstapeling van randvoorwaarden, (ruimtelijke) beleidskaders en richtlijnen. Daarnaast zijn er ook tal van behoeften, belangen en wensen te onderscheiden voor het gebruik van de Polderheuvel (hoofdstuk 2 en 3). In dit hoofdstuk wordt allereerst een overzicht gegeven van de belangrijkste beleidskaders en beleidsintenties voor de ontwikkeling en het gebruik van de Polderheuvel. Door de complexiteit van de randvoorwaarden neer te zetten, worden de spanningen zichtbaar ten aanzien van de toekomstige invulling van de Polderheuvel en wordt scherp gemaakt wat de aanleiding en noodzaak is geweest voor een workshop met de lokale gemeenschap en nadere verkenning van de toekomst van de Polderheuvel.

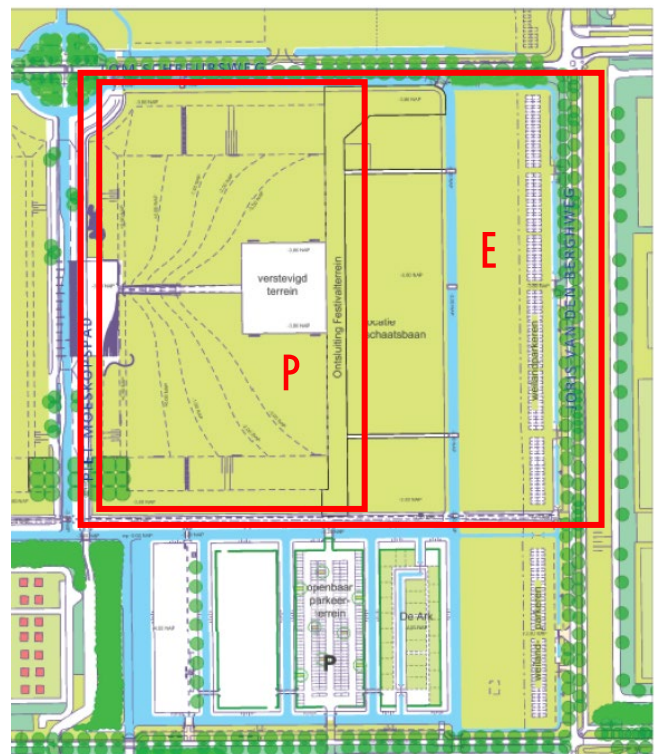
I.1. De kaders: Ruimtelijk beleid en evenementenbeleid

Voor deze gebiedsontwikkeling bestaat een veelvoud aan plannen, beleidsstukken en ambitiedocumenten, waarvan we enkele zullen uitlichten omdat ze kaderstellend zijn voor de Tuinen van West en dus ook helpen de ontwikkeling, functie en gebruik van de Polderheuvel beter te begrijpen.

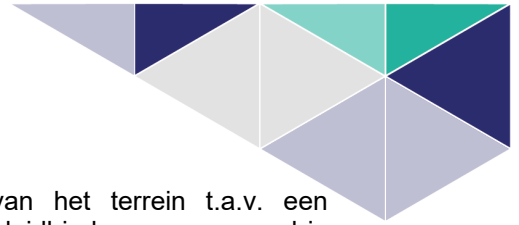
I.1.1 Bestemmingsplan Osdorper Binnenveld: Een recreatief evenemententerrein op de Tuinen van West

De Polderheuvel is in 2014 aangelegd als onderdeel van het gebiedsontwikkelingsproject Tuinen van West; een groene gebiedsontwikkeling gericht op het ontwikkelen van een natuur- en recreatiegebied aan de westrand van Amsterdam West. De Polderheuvel valt onder het bestemmingsplan Osdorper Binnenveld Noord uit 2010 en heeft de bestemming *recreatie (P)*, met de dubbelbestemming *evenemententerrein (E)* toegekend gekregen. In het bestemmingsplan (Gemeente Amsterdam, 2010) is deze locatie aangeduid als P+E en is het volgende opgenomen:

'P+E is bestemd voor 8,5 ha. Openlucht recreatie en kleinschalige tot middelgrote evenementen beperkt tot 12 keer per jaar.'

Afbeelding 1. Overzichtsskaart Osdorper Binnenveld Noord en Overzichtsskaart Polderheuvel inclusief de contouren van de bestemmingen (Gemeente Amsterdam, 2017, p. 194)

Verder wordt de aanleg van parkeerplaatsen, de locatiekeuze van het terrein t.a.v. een buisleidingtracé, evenals de impact van een bezoekerstoeiname en geluidhinder nog genoemd in relatie tot de Polderheuvel. Met name het laatste is een belangrijk aspect om mee te nemen in de analyse. Zeker gezien de aard en omvang van de evenementen en dus ook de impact ervan niet nader zijn beschreven. In relatie tot geluid is het volgende opgenomen:

'In het kader van de Algemene Plaatselijke Verordening worden regels gesteld voor geluid veroorzaakt door overige activiteiten (bijvoorbeeld evenementen).' **p. 43**

Een reactie met betrekking tot de maatschappelijke uitvoerbaarheid uit het bestemmingsplan geeft goed weer dat het bestemmingsplan nog brede kaders hanteert voor het gebruik van de Polderheuvel.

'Er worden in de toekomst enkel kleinschalige evenementen gehouden. Per verzoek om een evenement te mogen houden wordt beoordeeld of daaraan wordt meegewerkt of niet. Tegenstrijdig? aan de reactie is dat aan de ene kant de kritiek is dat het bestemmingsplan zo globaal mogelijk moet zijn, maar dat aan de andere kant wel meer in detail moet worden vastgelegd.' **p. 79**

Afbeelding 2. De polders van Tuinen van West (Gemeente Amsterdam, 2011, p. 242, bewerking door de auteurs)

1.1.2. Programma van Eisen

Het daaropvolgende belangrijkste stuk dat bepalend is geweest voor de ontwikkeling van de Tuinen van West is het Programma van Eisen Westrand 2010. In het PvE staan de beleidskaders, maar ook ruimtelijke en financiële kaders beschreven die ontwikkelingen in het gebied mogelijk maken en op basis waarvan nodige wijzigingen in de bestemmingsplannen in het gebied zijn doorgevoerd – het plan voor de Osdorper Binnenpolder Noord is hier één van. Hoewel dit programma 10 jaar geleden is opgesteld (door de deelraden van stadsdeel Osdorp en Geuzenveld-Slotermeer in 2007) en aangenomen (door de gemeente Amsterdam in 2008), is de uitvoering van het programma nog gaande – tot 2020.

In principe is het ambitiestuk dus nog actueel, al zijn er ook ontwikkelingen geweest die niet in dit Programma zijn opgenomen, maar 'in het proces zijn ontstaan en uitgevoerd', aldus de projectmanager Tuinen van West. Omdat er geen alternatieve plannen zijn ontwikkeld voor de Polderheuvel, is het PvE leidraad geweest voor de ontwikkeling van het terrein. Hieronder de

belangrijkste aspecten met betrekking tot de Polderheuvel in het Programma van Eisen (Gemeente Amsterdam, 2008a):

- ❖ *'Het gebied moet interessant en bruikbaar zijn voor mensen uit zowel de directe omgeving als stad en regio'.* (p. 39)

Vooraf voor de laatste groep worden bovenlokale evenementen gezien als een manier om deze groep bij het gebied te betrekken.

- ❖ *'Er is een balans tussen geprogrammeerde en informele recreatiemogelijkheden als tussen commerciële en openbare voorzieningen en terreinen.'* (p. 39)

De Polderheuvel kent op dit moment een nog beperkte programmering en ook de informele recreatiemogelijkheden op de Polderheuvel worden minimaal gebruikt.

- ❖ *'Het terrein heeft een open karakter en biedt ruimte voor niet-geprogrammeerd recreatief gebruik, zoals informeel sporten en spelen en kleinschalige evenementen gerelateerd aan het thema gezondheid/spiritualiteit, kunst en cultuur. Langs de randen is ruimte voor zitten en zonnen, barbecueën en picknicken en er komen op bescheiden schaal mogelijkheden om te parkeren'.* (p. 55)
- ❖ De locatie van de Polderheuvel (P+E) wordt tezamen met de naburige vlakken (O+R) gezien als de Centrale Ruimte van de Osdorperbinnenpolder Noord
- ❖ 'De beleidsintentie richt zich enerzijds op 'het bieden van een esthetische ervaring door beleving van de openheid van het landschap' (samen met de naburige kavel O+R). Anderzijds op 'de mogelijkheid om te recreëren in de open ruimte' evenals 'de mogelijkheid tot het houden van evenementen'. (p. 55)

Het bovenstaande laat het meervoudige karakter zien ten aanzien van de gebruiksfuncties op het terrein: meestal is het terrein gericht op het open karakter maar men wil ook ruimte maken voor evenementen.

- ❖ Als functionele eis wordt gemeld dat de locatie geschikt moet zijn voor dagrecreatief gebruik en kleinschalige evenementen; en dat het recreatieterrein bestand moet zijn tegen intensieve betreding en het evenemententerrein tegen zeer intensieve betreding.

Hierbij moet bij gemeld worden dat de dubbelbestemming 'Evenementenlocatie' nog niet gemeld wordt in de PvE, maar wordt gesproken over picknick/barbecueplaatsen als alternatieve bestemmingen.

- ❖ Wat betreft proces-eisen is er sprake van 'afstemming met partijen in het gebied over de inrichting en het beheer' en over de 'programmering van de kleinschalige evenementen met regionale en lokale recreatieve voorzieningen en Sportpark de Eendracht'. (p. 56)

Volgens het PvE lag de invulling van deze aspecten bij het recreatieschap (zie ook pagina 86), maar inmiddels is dit achterhaald, gezien de Ondernemersvereniging dit heeft overgenomen (meer hierover in Hoofdstuk 3)

- ❖ Verder worden er nog belevingseisen en ontwerpeisen – opstellen en boombeplanting – genoemd, maar die hebben geen verdere invloed nu het terrein is aangelegd.

1.1.3. Beeldkwaliteitsplan

Op basis van het Programma van Eisen is er in 2008 een Beeldkwaliteitsplan (Gemeente Amsterdam, 2008b) tot stand gekomen dat een impressie weergeeft van hoe het gebied er uit moet gaan zien en binnen welke landschappelijke ontwerp-kaders het ontwikkeld moet worden. Specifiek

over de ontwikkeling van de Polderheuvel wordt niet veel gezegd, behalve dat het terrein als recreatieruimte voor 'vrij spelen' wordt geduid (p. 74). Desalniettemin zal de ontwikkeling van de Polderheuvel moeten aansluiten bij het karakter van de Tuinen van West, zoals verbeeld in dit plan.

1.1.4 Evenementenbeleid Gemeente Amsterdam

Niet alleen het ruimtelijke beleid waarbinnen het recreatie en evenemententerrein is ontwikkeld, is kaderend voor de activiteiten op de Polderheuvel. Ook het evenementenbeleid van de gemeente is bepalend voor het gebruik van de locatie. Vanuit het evenementenbeleid van de Gemeente Amsterdam wordt namelijk voor elke evenemententerrein een locatieprofiel opgesteld. Volgens de notitie Evenementenbeleid (Gemeente Amsterdam, 2016) is deze enerzijds gericht op het zorgen voor een betere balans tussen veilige en feestelijke evenementen en anderzijds om onredelijke belasting op de omgeving en de stad te voorkomen. Daarbij wordt ook aangehaald dat evenementen zo veel mogelijk aansluiten bij de identiteit van plekken en wijken. De centrale doelstelling van het evenementenbeleid wordt als volgt omschreven:

'Evenementen leggen een duurzame verbinding met de stad en haar bewoners, ondernemers en instellingen, dragen bij aan de leefbaarheid en houden zo goed mogelijk rekening met de woonomgeving. Evenementen bevorderen de aantrekkelijkheid en positieve beleving van de stad bij bewoners en bezoekers en positioneren de stad als leefbare, creatieve, innovatieve en dynamische hoofdstad.' (p. 5)

1.1.5. Locatieprofiel Polderheuvel

Voor de Polderheuvel is door de Gemeente Amsterdam ook een locatieprofiel opgesteld dat in 2017 is herzien. Volgens het locatieprofiel (Gemeente Amsterdam, 2017, p. 195) is de Polderheuvel enerzijds: '... een dagrecreatie heuvel die voor allerlei recreatie gebruikt wordt: ligweide, picknick plek, BBQ plek met de familie, ontmoeting, sport.... In de wintermaanden wacht de natuurijsbaan op vorst.' Anderzijds is de Polderheuvel een intiem festivalterrein 'Een plek die cultuur- en evenementenmakers, buurtbewoners en bezoekers uitdaagt tot innovatieve en creatieve concepten.' De identiteit van de plek wordt als volgt omschreven:

'Een wervelende combinatie van oude en nieuwe landschappen, van romantiek en rafelrandjes, van kunst en cultuur, van traditionele en stads-landbouw, van natuur en recreatie wat het gebied een uniek eigen identiteit geeft'. (p. 196)

Hoewel dus wordt aangegeven in het locatieprofiel dat er gezocht wordt naar programmering passend bij het karakter van de locatie (zie ook pagina 196), staat er ook in het locatieprofiel dat passende festivals waarbij dancemuziek een ondergeschikte rol speelt, zowel in tijdsduur als thematisch, zijn toegestaan. De maximale geluidsnorm zal gelden om overlast te voorkomen. Daarnaast dienen er bij grote festivals ook extra maatregelen te worden genomen ter bescherming van Flora & Fauna en behoud van natuurwaarden in het gebied. In tabel 1 een kort overzicht van het aantal evenementen dat is toegestaan en in tabel 2 de belangrijkste regels t.a.v. het organiseren van een festival. De locatiemanager (de voorzitter van de OVTvW) verantwoordelijkheid draagt om de evenementen te begeleiden.

Tabel 1. Kenmerken van toegestane festivals op de Polderheuvel

Evenement	Aantal per jaar	Max. aantal bezoekers op piekmoment	Duur uit de openbaarheid onttrokken voor op- en afbouw en geluid evenement	Totaal max. aantal evenementdagen met 75-85 dB(C) geluidbelasting	Opmerkingen Geen dance-evenementen
Groot	(5) 3	20.000	Max. (10) 10 dagen Max 85 DB.	2	(Muziek ondergeschikt) Extra maatregelen Flora & Fauna
Middelgroot <i>Muziek</i>	(2) 2	5.000	Max. (7) 10 dagen Max 85 DB	2	Extra maatregelen Flora & Fauna
Middelgroot	(3) 3	2.000	Max. (7) 3 dagen Max 85 DB	2	
Klein	(5) 3	500	Max. (7) 3 dagen Max 75 DB	0	
Totaal max. (14) 14 Evenementendagen, (120) 68 op- en afbouwdagen					

*In de tabel staan tussen haakjes de aantallen uit het voorgestelde locatieprofiel, zonder haakjes de aantallen die uiteindelijk, na inspraak zijn vastgesteld. Op- en afbouw moet altijd zo kort mogelijk duren waarbij het terrein zo lang en zo veel mogelijk openbaar toegankelijk blijft.

Tabel 2. Belangrijkste regels voor het organiseren van een festival op de Polderheuvel: voorstel 2017 en aangenomen profiel december 2017

Voorstel 2017	Aangenomen locatieprofiel december 2017
Na elk evenement geldt 2 weken rust	Na elk evenement met meer dan 5000 bezoekers geldt minimaal een periode van twee weken rust.
Lichtvervuiling (bv. lasershows) en vuurwerk is niet toegestaan.	Lichtvervuiling (in de vorm van lasershows of op de omgeving gerichte verlichting) is niet toegestaan. Vuurwerk wordt niet toegestaan.
Zwerfvuil moet voorkomen worden	I.v.m. het opruimen van zwerfvuil (ook door de wijk richting het terrein) kan opgelegd worden dat greenteam worden ingezet, dit gaat in overleg met de locatiemanager.
Het indienen van een verkeersplan is een vereiste. Op deze manier kunnen de bezoekersstromen van en naar het terrein door de wijken goed geregeld worden.	Voorwaarde bij evenementen is dat bezoekersstromen van en naar het terrein door de wijken goed geregeld zijn. De locatiemanager kan organisatoren van evenementen opleggen om evenementenvervoer te regelen. Het indienen van een verkeersplan is altijd noodzakelijk

1.2. Analyse van de Kaders

Op basis van de programma's en beleids- en bestemmingsplannen wordt niet helemaal zichtbaar wat nu wel en niet precies binnen de wettelijke kaders valt. Hoewel er enkele uitgangspunten t.a.v. de functie en de ontwikkeling zijn opgenomen, zijn er verder geen documenten teruggevonden die op basis van ruimtelijk beleid concrete eisen stellen aan het gebruik van de locatie en kan zelfs gezegd worden dat er tegenstrijdigheden zijn terug te vinden. Zo moet er volgens het ruimtelijk beleid een balans zijn tussen geprogrammeerde activiteiten en recreatiemogelijkheden, evenals tussen commerciële (en dus besloten) en openbare voorzieningen en terreinen, maar wordt niet uitgelegd wat 'deze balans' precies inhoudt. Daarbij moet ook nog eens de mogelijkheid tot de beleving van openheid van het landschap geboden worden, wat niet mogelijk is ten tijde van intensieve recreatie of een evenement.

De grootste verandering die in de loop van de tijd tussen beleidsdocumenten en plannen voor het gebied te zien zijn, is dat steeds meer ruimte gemaakt wordt voor grotere evenementen (met 2000 of meer bezoekers). In het bestemmingsplan uit 2010 wordt nog gesproken over kleine tot middelgrote evenementen met minder dan 2000 bezoekers. In het concept locatieprofiel van juli 2017 dat werd opgesteld op basis van het nieuwe evenementenbeleid van de centrale stad dat vanaf 2018 zou worden gehanteerd, werd voorgesteld zelfs vijf grote evenementen toe te staan. Dit voorstel was duidelijk het resultaat van het nieuwe evenementenbeleid van de gemeente Amsterdam (2016): meer evenementen naar de rand van de stad om de druk op de stad te verminderen. Het concept leidde tot de nodige discussie, aldus de voorzitter van de OVTvW (telefonisch overleg Menso, november 2017). Het uiteindelijk aangenomen profiel is ten opzichte van het concept veel minder vergaand in het toestaan van evenementen (zie tabel 1 en tabel 2) maar geeft wel meer ruimte aan grotere evenementen dan in de oorspronkelijke plannen en beleid.

Al met al kan gezegd worden dat in de loop van de jaren het toegestane gebruik van de Polderheuvel als evenemententerrein flink is verruimd ten opzichte van de initiële (ruimtelijke) plannen, zoals beschreven in het Programma van Eisen. De vraag is nu in hoeverre het besluit hiervoor gemotiveerd, en daarmee gelegitimeerd, is op basis van toetsing van wettelijke ruimtelijke kaders of dat de verbreding van het evenementenbeleid het resultaat is van druk op evenementenlocaties elders. Ergo: Vallen de grenzen van het locatieprofiel die op dit moment gehanteerd worden nog wel samen met wat de locatie en de omgeving aan kan? Het antwoord hierop kan helaas op basis van documentanalyse niet achterhaald worden aangezien de besluiten rondom de aanleg van de Polderheuvel niet toegankelijk zijn. Om deze reden wordt de situatie die ontstaan is op dit moment als vertrekpunt genomen voor de nadere verkenning in dit rapport.

1.3. Spanningen op de Polderheuvel

Op basis van het bovenstaande kan in ieder geval wel geconcludeerd worden dat het ruimtelijk beleid en het evenementenbeleid dat de gemeente voert op het eerste oog tegenstrijdige principes met zich meebrengt: De informele recreatieve gebruikswaarden en esthetische waarden, zoals

beschreven in het Programma van Eisen, komen namelijk door het verbreden van de geprogrammeerde gebruikerswaarden, in de vorm van evenementen, onder druk te staan.

Om een goede balans te houden tussen deze waarden is een zorgvuldige afweging met betrekking tot gebruik en ontwikkeling van de locatie noodzakelijk. Een taak die wellicht alleen maar uitdagender is geworden door de recente ontwikkelingen in het evenementenbeleid. De verantwoordelijkheid voor het houden van deze balans ligt sinds 2016 bij de Ondernemersvereniging van de Tuinen van West, die als gebiedsproducent de rol van locatiemanager op zich heeft genomen (Ondernemersvereniging, 2016) en daarmee ook de exploitatie van het evenemententerrein onder zijn hoede heeft. Hoewel aan de ene kant wel gezegd kan worden dat de belasting op de voorzitter als locatiemanager van de Polderheuvel flink is opgevoerd, wordt deze verantwoordelijkheid door de Ondernemersvereniging Tuinen van West vooral gezien als kans doordat ze regie kan voeren op de evenementen die mogen plaatsvinden op het terrein.

Tot op heden is er nog weinig activiteit geweest op de Polderheuvel en lag de gebruikswaarde voornamelijk bij de esthetische ervaring door beleving van openheid van het landschap (Gemeente Amsterdam, 2008a). Hoewel er sinds de aanleg van het terrein in 2014 enkele evenementen plaatsvonden op de evenemententerrein (locatie P) en de Polderheuvel ook als recreatiegebied (Locatie E) wordt gebruikt (in de zomer als picknickplaats en in de winter als schaatsbaan), is het gebruik op dit moment dus minimaal. Gezien de Tuinen van West in deze periode nog in een 'transitiefase' zat, waarbij het gebied nog bekend moet worden onder het 'grote publiek' uit de omgeving – is dit geen onverwachte of problematische situatie. Sinds 2016 is de promotie van het merk 'de Tuinen van West' echte de verantwoordelijkheid geworden van de OVTvW en aangezien het vanaf 2018, naast exploitatie ook het volledige beheer van het terrein in handen heeft, is het zaak dat er in de nabije toekomst activiteiten komen op het evenemententerrein wil de OVTvW kostendekkend blijven (Gemeente Amsterdam, 2016a).

Daar komt bij dat een evenement in 2017 geluidsoverlast veroorzaakt heeft in de directe omgeving (Bestuur van Ondernemersvereniging Tuinen van West, 2017), waardoor de nagestreefte toename van evenementen op de Polderheuvel een punt van zorg is voor de lokale gemeenschap. Dit zorgt niet alleen voor spanningen die merkbaar zijn op de Tuinen van West, namelijk ontevredenheid bij de buurtbewoners, maar zet ook druk op de OVTvW omdat verantwoordelijkheden op gespannen voet komen te staan: reuring brengen in de Tuinen van West en het bijeenbrengen van de community. Door de tegenstrijdigheid die waarneembaar is in de beleidskaders (ruimtelijk en evenementenbeleid), kan een intensiever gebruik van het evenemententerrein, namelijk grote impact hebben op de omgeving, indien de evenementen niet goed begeleid worden. Concluderend: zorgvuldige begeleiding van de evenementen is cruciaal om beiden taken goed te volbrengen en de rol van gebiedsproducent voor de Tuinen van West te behouden.

Het is voor de Ondernemersvereniging belangrijk om zicht te krijgen op de risico's en gevolgen van mogelijke activiteiten op het evenemententerrein, zodat goede keuzes gemaakt kunnen worden ten aanzien van het toekomstige gebruik van de Polderheuvel. In de volgende hoofdstukken worden daarom een verkenning gedaan naar de kansen en uitdagingen van verschillende invullingen voor Polderheuvel. Allereerst wordt nagegaan wat de visie is van de lokale gemeenschap: Wat wordt als wenselijk en acceptabel wordt bevonden door de community? Vervolgens worden de rollen en belangen van andere betrokkenen van de Polderheuvel en de Tuinen van West expliciet gemaakt, evenals overige factoren die van invloed kunnen zijn op een besluit ten aanzien toekomstige invulling van de Polderheuvel. Tot slot worden de belangrijkste inzichten ten aanzien van de ontwikkeling van de Polderheuvel uiteengezet, alvorens een afgewogen advies met betrekking tot het gebruik in de toekomst – met potentiële vervolgstapen – toe te lichten in de conclusie.

2. VISIES VAN DE GEMEENSCHAP

Om de Polderheuvel zo goed mogelijk te benutten is het belangrijk om naast een duidelijk beeld van de kaders waarbinnen activiteiten mogen plaatsvinden ook verschillende houdingen ten aanzien van (het gebruik van) de Polderheuvel te verkennen. Niet alleen *wat mag*, zou immers leidend moeten zijn voor de activiteiten op de Polderheuvel, maar ook *wat nodig is* en wat verschillende partijen met de locatie *willen* zou de toekomstige invulling van de Polderheuvel moeten bepalen. Vooral om zicht te krijgen op het laatste is het waardevol om een brug te slaan naar de lokale gemeenschap en in het geval van de Tuinen van West zelfs noodzakelijk, gezien 'community building' de formele verantwoordelijkheid van de OVTvW taak als gebiedsproducent.

Door een workshop te organiseren met een aantal direct omwonenden van de Polderheuvel (buurtbewoners, ondernemers en andere betrokkenen) is daarom geprobeerd een eerste stap te zetten in de richting van een gezamenlijke aanpak voor de Polderheuvel. Hoewel al gauw bleek dat dit geen eenduidige oefening was, is het wel gelukt om inzichten op te halen die de wensen en visies van verschillende betrokkenen – individuele belangen – naar boven te halen en zo een brug te slaan naar gemeenschap door ook de collectieve belangen scherper te krijgen. Op basis van deze resultaten is het mogelijk om de belangen van de community te waarborgen bij het nemen van een besluit ten aanzien van de toekomst van de Polderheuvel; een taak van de Ondernemersvereniging Tuinen van West als gebiedsproducent.

De uitkomsten van de workshop zijn in dit hoofdstuk uitgewerkt. In sectie 1 wordt de setting van de workshop geschetst en het Stakeholder Canvas uitgelegd. Sectie 2 geeft een uitwerking van de individuele canvassen per vraag evenals een uitwerking van de belangrijkste kernwaarden op basis van de gezamenlijke canvassen. Vervolgens worden in sectie 3 belangrijkste discussies uit de workshop op een rij gezet, waaruit de scenario's zijn voortgevloeid die in sectie 4 worden gepresenteerd.

2.1 Workshop met Stakeholder Canvas: ophalen verschillende visies en definiëren randvoorwaarden voor toekomstig gebruik

Om de lokale gemeenschap betrokken te krijgen (of te laten blijven) bij de Tuinen van West en de activiteiten op de Polderheuvel, is het noodzakelijk om te achterhalen wat eigenlijk de *behoeften, wensen en visies* zijn van de lokale gemeenschap ten aanzien van de Polderheuvel. Hoewel het in de praktijk naar alle waarschijnlijkheid niet mogelijk is om alle individuele belangen te behartigen – space is always contested – is het goed om 1) na te gaan hoe men tegen het toekomstige gebruik van de Polderheuvel aankijkt, 2) in hoeverre er overeenstemming is tussen betrokkenen bestaat en 3) inzicht te krijgen in wat voor hen acceptabel is ten aanzien van de activiteiten op de Polderheuvel. 4) zicht te krijgen op de kansen: wie kan een bijdrage leveren? Oftewel wat is de Business Case? 5) de risico's en gevolgen inzichtelijk te maken: wie zijn de benadeelden van toekomstige activiteiten en welke gevolgen zijn voor hen acceptabel? Het uitgangspunt van de workshop was dus om juist uiteenlopende perspectieven bij elkaar te zetten en aan de hand daarvan een constructieve discussie te voeren op basis van *conflict* om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de houdingen ten aanzien van de Polderheuvel. De methodiek van Cuppen (2012) is daarbij een inspiratie geweest voor het opzetten van de workshop. Omdat de diversiteit tussen deelnemers en hun visies volgens haar een belangrijk uitgangspunt is in discussies op basis van *conflict* is dit principe gehanteerd bij het uitnodigen van de deelnemers voor de workshop. Een ander uitgangspunt bij het uitnodigen van de deelnemers was, gezien de impact van de activiteiten van de Polderheuvel op de directe omgeving, de fysieke situering van de deelnemers ten opzichte van de Polderheuvel. Het doel van de bijeenkomst was:

'perspectieven van verschillende betrokkenen op de Polderheuvel ophalen en nagaan in hoeverre deze perspectieven overeenkomen of conflicteren.'

Door te inventariseren welke *waarden* en *behoeften* belangrijk bevonden worden door de directe omgeving kan richting gegeven worden aan gebruik en ontwikkeling van de locatie.

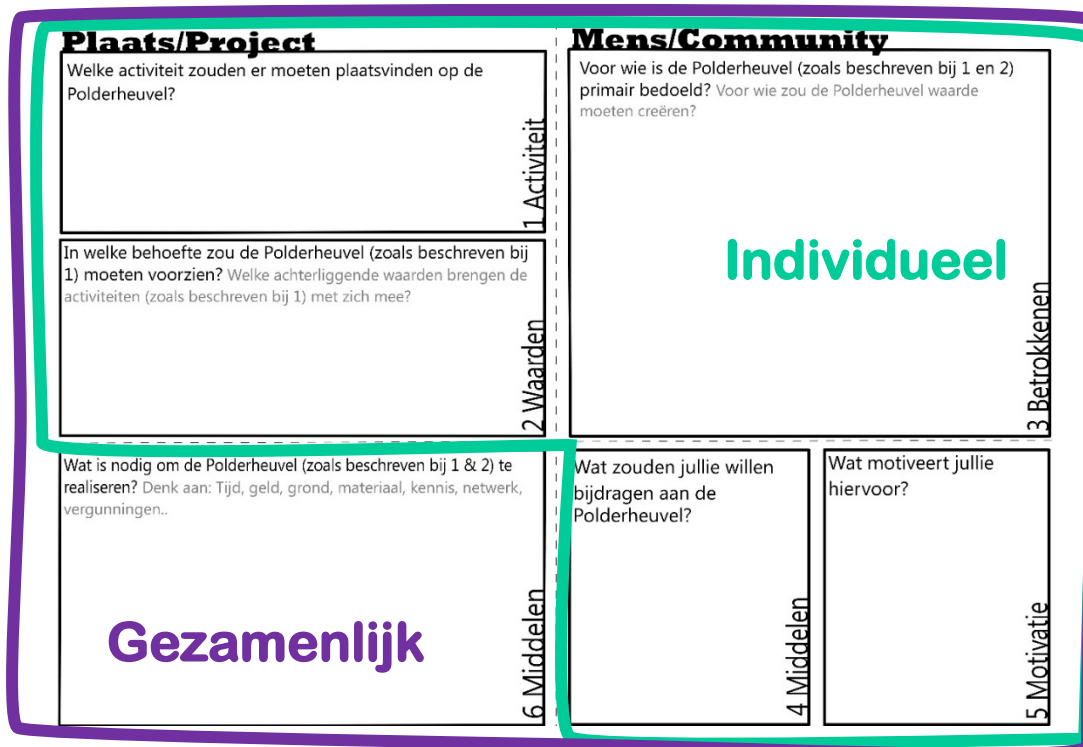
In overleg met de voorzitter van de Ondernemersvereniging Tuinen van West (Hierna OVTvW te noemen) is de volgende vraag leidend geweest voor de workshop:

'Welke invulling zou de Polderheuvel in de toekomst moeten krijgen en waarom is dit een goed idee?'

2.1.2 Kader: Toelichting op het Stakeholder Canvas

Het Stakeholder Canvas is een hulpmiddel dat ontwikkeld wordt door de Hogeschool van Amsterdam in kader van het R-Link onderzoek. Het is gebruikt in de workshop om de discussies tussen de deelnemers op gang te brengen. De methode van het Stakeholder Canvas bouwt voort op het gedachtegoed van Mouffe (2005; 2013) en heeft als uitgangspunt om het conflict een plek te geven in de discussie, alvorens te zoeken naar consensus tussen betrokkenen. In het kort is de overtuiging waar het onderzoek sterk op leunt het idee dat doordat mensen zeer verschillende en vaak ook tegenstrijdige visies hebben op de ontwikkeling van de ruimte en de stad, consensus niet leidt tot 'de beste' uitkomsten. Volgens de onderzoekers komt het een ruimtelijke ontwikkeling, en daarbij vooral de *acceptatie* ervan, ten goede als helder wordt gemaakt *waarom* een bepaalde (combinatie van) visie(s) voorkeur krijgt boven een andere(n), oftewel een politiek besluit. Daarbij maakt het in principe niet uit wie het besluit maakt. In het geval van traditionele ruimtelijke ontwikkeling kan dat de overheid zijn, maar in het geval van een bottom-up initiatief, zoals bij de Polderheuvel, kan dat een andere partij zijn. Het gaat er om dat de afwegingen die tot een besluit leiden inzichtelijk zijn.

Het Stakeholder Canvas levert dus een methode om verschillende visies naar boven te halen en de tegenstrijdigheden van visies en belangen inzichtelijk te maken. Het format van het Stakeholder Canvas is geïnspireerd door verschillende Business Modellen, namelijk: 1) het Business Model Canvas (Osterwalder & Pigneur, 2010); 2) de Strategieschets (Kraaijenbrink, 2014) en 3) het Nieuwe Business Model (Jonker, 2014, 2015). Het format bevat een aantal kernvragen die er op gericht zijn perspectieven op een project of locatie scherp te krijgen. Het canvas ziet er als volgt uit:

Tijdens de workshop is het Stakeholder Canvas (zie kader) gebruikt om eerst het individuele perspectief scherp van de verschillende deelnemers scherp te krijgen (Zie Canvas) om vervolgens in groepen te proberen tot een *gezamenlijk* perspectief komen – een gecombineerde visie. Op basis

van de discussies die ontstaan doordat de deelnemers met elkaar in gesprek gaan, worden de belangrijkste conflicten en overeenkomsten tussen de verschillende visies zichtbaar.

2.1.3 Verloop van de workshop: onduidelijkheid over de huidige situatie kostte veel tijd

Tijdens de workshop werd duidelijk dat de deelnemers niet helder hadden wat precies de situatie ten aanzien van de Polderheuvel (zoals in hoofdstuk 1 is beschreven) was. Bij het voorstelrondje bleek al gauw dat niet alle deelnemers inzicht hadden in de plannen en ambities van de Ondernemersvereniging, maar ook de verantwoordelijkheden als Gebiedsproducent en de consequenties indien er geen ontwikkeling in het gebied (en dus ook activiteit op de Polderheuvel) plaatsvindt. Omdat het voor de discussie noodzakelijk was om iedereen op de hoogte te brengen van de stand van zaken, lag de nadruk tijdens van de workshop uiteindelijk bij het verhelderen van de situatie van de Polderheuvel en de rol van de OVTvW.

Doordat tijdens de bijeenkomst naar voren kwam dat er behoefte was om een andere discussie te voeren, is er afgeweken van het initiële format van de workshop. Hoewel het *individuele* perspectief van de meeste deelnemers vooraf is opgehaald, is er weinig ruimte geweest om gezamenlijke perspectieven te formuleren tijdens de workshop. In plaats daarvan zijn tijdens de workshop zijn 4 scenario's naar voren gekomen die de toekomstige ontwikkeling van de Polderheuvel richting geven. De scenario's (met daarbij ook de voorkeur van de betrokkenen), individuele perspectieven, gezamenlijke perspectieven en discussies tijdens de workshop zijn, tezamen met verdere verkenning van ruimtelijke ontwikkelmogelijkheden op basis van onderzoek verwerkt tot dit rapport.

2.2 De resultaten uit het Stakeholder Canvas

Met behulp van het Stakeholder Canvas zijn voorafgaand aan de workshop (individueel) en tijdens de workshop (gezamenlijk) de visies van de lokale gemeenschap opgehaald. De uitgewerkte Canvassen van de deelnemers zijn in deze paragraaf samengebracht. In de bijlage zijn de originele canvassen terug te vinden.

2.2.1 De individuele visies: grote verschillen in ambities voor het gebied

Het individuele deel van het Stakeholder Canvas is opgebouwd uit een vijftal vragen waarmee wordt achterhaald wat een project of locatie is voor een individu en wat hem/haar aan het project of de locatie verbindt. Door de antwoorden van de deelnemers per vraag te bundelen wordt zichtbaar waar de perspectieven overeenkomen en waar ze van elkaar verschillen.

Hoewel in deze canvassen veel overeenkomsten zitten, kwamen tijdens de workshop ook essentiële verschillen naar voren. Voor sommige deelnemers is het grootste belang de rust in het gebied te behouden met zo min mogelijk activiteiten in het gebied (meest extreme alternatief: schapen laten grazen) terwijl een andere groep als uitgangspunt heeft dat dit niet realistisch is en dus als wens eigenlijk niet op tafel mag komen. Door niet alleen de usual suspects (ondernemers) in het gebied aan het woord te laten maar ook andere betrokkenen, zoals de tuinparkbewoners, wijkbewoners en bijenparkvertegenwoordigers, werd dit verschil in uitgangspunt scherp duidelijk.

Ondanks dat de ondernemers in de Tuinen van West doorgaans de kar trekken is het erg belangrijk om de lokale gemeenschap te betrekken bij ontwikkelingen op het terrein, zeker daar waar men (zoals blijkt uit de resultaten) verbinding wil zoeken met de buurt. Directe omwonenden kunnen immers op een of andere manier last hebben van of betrokken worden bij activiteiten op het terrein. Een bredere blik op de Polderheuvel en gehoor geven aan verschillende perspectieven op het terrein is waardevol voor het bepalen van een toekomstige ontwikkeling en zelfs noodzakelijk om deze in goede banen te leiden: eerst moeten alle wensen de ruimte krijgen, los van hoe realistisch ze zijn. Zonder dit is het onmogelijk de politieke kant van keuzes te zien.

Vraag 1. Welke activiteiten zouden er moeten plaatsvinden?
- Samenwerking tussen verschillende en alle bevolkingsgroepen door spel en voorlichting
<i>*Op basis van het alternatieve format van de een groep stakeholders het volgende antwoord:</i>
- Evenementen die zorgen voor verbinding tussen (groepen) mensen, met de natuur en cultuur
- Dingen kunnen maken & doen

- Wel events maar die verbindingen tussen omliggende wijken & het gebied met avontuur, eten cultuur uit de rest van Nederland met wijken er omheen.
- Markten - Cultuurfestivals - Unplugged muziek (niet versterkt) - Sport, eten, doen, maken - Broedplaats buiten
- Kleinschalige, geluidsarme activiteiten (<500 bezoekers) - Festivalactiviteiten, maar ook andere activiteiten
- Festivals die een sociaal karakter hebben (zoals bijvoorbeeld het Fest) - Kleinschalig, met weinig overlast - Muziek mag, maar geen hardrock of techno (te hoge db's)
- Sociale verzamelplaats voor gezinnen en families - Spelen, sporten, recreëren, eten, drinken, relaxen - Af en toe een evenement voor het hele gezin
Activiteiten op het gebied van Stadslandbouw/voedsel (Marienwaard achtig) - Natuur, ecologie (bv stekjes bloemenmarkten), landschap (landschapstrieën), recreatie - Doe en maakdingen, markten in thema's: Pottenbak, hout (Fort bij Vechten Utrecht) - Cultuur: dans, theater, Muziek, Spiritualiteit - Kunst: Buitenkunst, tentoonstelling, verschillende kunstenaars (2 maanden) - Sporten: Frisbee of dat soort ruimtesport - Innovatiemarkt: op het gebied van voedsel - Wedstrijden buitenruimte met universiteiten (met clusius, ontwerp bloement/plantentuin)

Vraag 2. In welke behoefte zou de Polderheuvel moeten voorzien?

- Samen (groene) doelen nastreven
<i>*Op basis van het alternatieve format van een groep stakeholders het volgende antwoord:</i> - Aantrekkelijke en actieve plek creëren die rijker wordt door gebruik - Nieuwe sociale relaties vormgeven en nieuw ondernemerschap doordat initiatieven uit het gebied en omliggende wijken er kunnen starten en doorgroeien - Samen leren hoe je een betekenisvolle plek maakt: in co-creatie; over de gezonde ecologie van de plek ; circulariteit; hoe je de plek houdbaar maakt
- Respect krijgen voor de omgeving - Programmering is nodig - Herinrichting
- Offline zijn - Buitenleven - Samen doen - Gezond Leven - Verbinden
- Rust, groen & stilte (compensatiegebied voor de A5) - Kennisgeving over de omgeving
- Verbinden van mensen, zowel uit de buurt als daarbuiten - Begrip voor de natuur bijbrengen door de bijdragen van de deelnemers
- Ontspanning - Sfeer (?) - Genieten van het leven
- Rust, Reflectie - Bewustwording van Natuur, bodem, ecologie - Bewustwording samenhang der dingen zoals voeding gezondheid sport/beweging

Vraag 3. Voor wie is de Polderheuvel primair bedoeld?

- Jeugd & volwassenen
<i>*Dit wordt niet concreet gemaakt in het format van een groep stakeholders</i>
- Mensen uit de buurt, maar dat is niet exclusief

- Makers & Doeners
- Buurt & Stad
- Nieuwe generatie
- Voor dagrecreanten
- Bewoners uit een ruim gebied er omheen
- Belangstellenden
- Gezinnen/Families
- Voor de omgeving (door/met de omgeving)
- Omgeving Tuinen van West (Alle windstreken & niet alleen Amsterdam)
- Alle leeftijden en nationaliteiten (niet altijd tegelijk)
- Evenementen voor bijvoorbeeld po scholen uit de omgeving, vo scholen

Vraag 4 & 5. Wat zou jij willen bijdragen aan de Polderheuvel en wat motiveert je hiervoor?		
<i>Stakeholder I</i>	Door activiteiten op te zetten en uit te voeren	Ik wil graag iets doorgeven
<i>Stakeholder groep II*</i>	Op basis van het alternatieve format van de beach & Terragon het volgende antwoord: - We maken met betrokkenen bij de plek het ontwerp voor de inrichting en voeren het de komende jaren in stappen uit. - We bouwen een collectie van (gedeelde) faciliteiten / functionaliteiten - We ontwikkelen lokale kennis en ervaring en delen kennis met jongeren - We maken een lokaal tot internationaal programma	<i>Dit wordt niet concreet gemaakt in het format van the Beach & Terragon</i>
<i>Stakeholder III</i>	- Logies - Ruimte - Netwerk	- Visie op de Tuinen van West - Identiteit Tuinen van West - Kansen Tuinen van West
<i>Stakeholder IV</i>	- Expertise om te staven dat grootschalige en luidruchtige activiteiten absoluut ongewenst en onrechtmatig zijn.	- Overlast van een eerder festival (geluid, vervuiling, drukte in de wijk) - Gevoel van onrechtmatige, onrechtvaardige, schandalig en normvervagend wanbeleid van de overheid
<i>Stakeholder V</i>	- Vrijwilligerswerk (zoals gastvrouw zijn of helpen bij de organisatie vooraf)	- Omgaan met mensen - Leuke contacten - Bezigt zijn
<i>Stakeholder VI</i>	- Manuren - Materiaal vanuit Sportpark de Eendracht	- We willen een goede buur zijn. - Als het goed gaat met de PH/TvW gaat het goed met het Sportpark en andersom
<i>Stakeholder VII</i>	- Netwerk - Kennis en ideeën - Tijd voor organisatie (mogelijk)	- De Tuinen van West bekend maken - Nieuw soort evenementen verzinnen - Circulair onder de aandacht brengen - Brede gemeenschap laten meedenken, zoals moskeeën en scholen

*De antwoorden op de vragen uit het Stakeholder Canvas zijn door de onderzoekers afgeleid van een alternatief document dat door groep deelnemers gebruikten als basis voor hun visie.

2.2.2 De gezamenlijke visies: activiteiten op het terrein beperkt en zo 'rustig' mogelijk

Ondanks de verschillen in visie werd tijdens de groepssessies ook een gedeelde basisvisie op de Polderheuvel duidelijk: de Polderheuvel moet geen drukke festivallocatie worden, rust in het gebied is belangrijk. Al zal de ervaring van rust voor de een anders blijven dan voor de ander. Op basis van de vragen uit het Stakeholder Canvas ging men met elkaar in discussie over de toekomstige invulling van de Polderheuvel. Daarbij was vooral het doel om na te gaan in hoeverre er overeenstemming bestond tussen de visies van de deelnemers. Ook stond in deze ronde centraal wat er voor nodig is om het gezamenlijke perspectief op de Polderheuvel te realiseren (Vraag 6 in het Canvas: Middelen). Met deze laatste vraag is het mogelijk om te zien in hoeverre een perspectief haalbaar is op basis

van individuele bijdragen en motivaties van betrokkenen. Essentieel voor verbinding en uitvoering van een bepaalde visie. In de tabel hieronder zijn de gezamenlijke canvassen op hoofdpunten uitgewerkt.

Perspectief 1
• Duidelijker laten zien wat er nu is aan programmering. Er gebeurt al veel. • Actief op zoek naar inhoudelijke activiteiten die wel passen (acquisitie) • Fysieke inrichting van het terrein aanpassen (nu ongeschikt) • Zelf enkele evenementen organiseren en ook andere partijen aantrekken
Perspectief 2
• Programmering, waarbij er een focus moet liggen op: ◦ Leren over de omgeving ◦ Elkaar leren kennen ◦ Een vernieuwend inhoudelijk programma dat anders is dan in de stad • Er moet geld van buiten komen • Permanente invulling voor het terrein (andere bestemming) als buffer voor de OVTW bij onvoldoende evenementen die passen bij de identiteit van de Tuinen van West • Lokaal kapitaal in beeld krijgen door platform te gebruiken (Nextdoor) of op te zetten
Perspectief 3
• Programmeren: aantal keer per jaar actief evenementen begeleiden • De Polderheuvel moet de lokale Paradiso worden • De buurt beter betrekken; denk aan lokale DJ uitnodigen of vrijwilligerswerk door buurtbewoners • Ontsluiting van verkeer moet verbeterd worden • Op zoek naar sponsors voor de ruimte

2.2.3. Reflectie op de uiteenlopende visies

Tijdens de workshop lag de nadruk vooral bij de plenaire discussie op basis van de individuele visies. Hele concrete uitdagingen en risico's (ook een onderdeel van het canvas) zijn daardoor niet naar voren gekomen, maar de discussies tussen de deelnemers hebben wel ruimte geboden aan verschillende visies – ook van betrokkenen die anders niet naar voren waren gekomen. Op basis van het Stakeholder Canvas en de discussies uit de workshop zijn overeenkomsten, maar ook verschillen tussen de visies van verschillende deelnemers zichtbaar geworden. Hieronder een overzicht, met daarbij horende kernwoorden, waarover wel veel overeenstemming te vinden was tussen de verschillende deelnemers, maar ook waarover duidelijke verschillen in visies bestonden:

Veel overeenstemming

- ❖ *De identiteit van het gebied is voor de meeste deelnemers tot op zekere hoogte gelijk.*

Kernwoorden: groene doelen nastreven; bewustwording/respect natuur en omgeving; samen/verbinding met de wijk;

- ❖ *Men is het er over het algemeen mee eens dat er een programmering kan en mag komen voor het terrein. Daarbij streeft men naar kleine festivals en markten die passen binnen de identiteit van het gebied mogen, maar weinig overlast met zich meebrengen*

Kernwoorden: Sociaal karakter; Kleinschalig; muziek (unplugged) ondergeschikte rol; Sport & spel; voedsel; maak en doe activiteiten/markten; onderwijs; natuur/ecologie; cultuur;

Geen overeenstemming

- ❖ *Wat betreft de invulling voor deze identiteit is er wel een botsing merkbaar. In eerste instantie wordt zichtbaar dat enkelen de ruimte van de Polderheuvel ook zien als plek waar niks gebeurt.*

Kernwoorden: rust/stilte/reflectie vs. ontspanning/recreatie/sfeer/programmering

- ❖ *Wat betreft de doelgroep van de Polderheuvel is geen duidelijke overeenstemming of conflict geweest, waaruit blijkt dat de Polderheuvel verschillende doelgroepen op*

*verschillende momenten kan bedienen. Wellicht is de vraag wie er specifiek **niet** tot de doelgroep behoort een betere vraag of dient deze vraag specifiek per evenement gesteld te worden.*

Kernwoorden: Jeugd en Volwassenen; gezinnen/families; buurt en stad; bewoners uit de omgeving; doeners en makers; nieuwe generatie; dagrecreanten; belangstellenden; alle leeftijden, nationaliteiten en bevolkingsgroepen

2.2 Toekomstscenario's voor de Polderheugel

Op basis van de discussies in de workshop konden verschillende scenario's geformuleerd worden, die zowel positieve als negatieve consequenties kunnen hebben voor de omgeving, OVTvW en andere betrokkenen. Hieronder de scenario's op een rij met beoordeling van de deelnemers.

Scenario 1: Geen gebruik evenemententerrein

- Kleine evenementen naar andere locaties in de Tuinen van West
- Op zoek naar een ander verdienmodel voor de OVTvW
- De OVTvW loopt het risico de zeggenschap over de Polderheugel te verliezen bij te weinig reuring.
- Geen belasting op de omgeving.
- Kanttekening: Geen inkomsten voor de OVTvW en hoge afhankelijk van ondernemers Tuinen van West en dus geen duurzaam format. In het geval er een andere ondernemer komt bestaat de kans dat hij/zij niet meer zijn/haar terrein beschikbaar stelt.

Beoordeling scenario door deelnemers: Onwenselijk

Scenario 2: Gebruik evenementenheugel volgens identiteit Tuinen van West

- Kleine evenementen toestaan op het terrein die passen binnen het profiel van de Tuinen van West
- Polderheugel kan verdienmodel blijven, maar er moet actief gezocht worden naar activiteiten om de kosten te dekken. (programmering)
- De OVTvW kan naar alle waarschijnlijkheid de zeggenschap over de Polderheugel behouden. Voldoende reuring op het terrein
- Acceptabele belasting op de omgeving.
- Kanttekening: Onduidelijkheid over criteria voor evenementhouders door tweevoudige 'locatieprofielen' of ondoorzichtige besluitvorming rondom gebruik Polderheugel.

Beoordeling scenario door deelnemers: Wenselijk

Scenario 3: Gebruik evenementenheugel volgens locatieprofiel Gemeente Amsterdam

- Naast kleine evenementen, zullen er ook grote evenementen plaatsvinden
- De Polderheugel blijft het verdienmodel en de OVTvW kan mogelijk met de inkomst investeringen doen in de ontwikkelingen van het gebied Tuinen van West
- De OVTvW kan naar alle waarschijnlijkheid de zeggenschap over de Polderheugel behouden. Voldoende reuring op het terrein
- Naar verwachting hoge belasting op de omgeving.
- Kanttekening: Grote ontevredenheid bij buurtbewoners

Beoordeling scenario door deelnemers: Onwenselijk

Scenario 4: Alternatief gebruik evenementenheuvel

- Fysieke veranderingen aanbrengen aan het terrein, met bijvoorbeeld (semi-) permanente bebouwing om het gebruik van het terrein te optimaliseren
- Mogelijk kan de Polderheuvel het verdienmodel blijven voor de OVTvW, al moet er eerst met de gemeente overlegd worden over de mogelijkheden.
- Met een goed plan kan dit zeker zorgen voor meer reuring op het terrein, maar het kan zijn dat de voorwaarden voor het gebiedsbeheer wijzigen door bijvoorbeeld het veranderen van de bestemming (educatiefunctie oid)
- Mate van overlast niet inzichtelijk, maar vermoedelijk lagere belasting dan bij Scenario 3.
- Kanttekening: onzeker, hoge afhankelijkheid overheid en vergt zeer veel inspanning.

Beoordeling scenario door deelnemers: Zeer wenselijk

3 INVLOEDEN OP TOEKOMSTIGE AMBITIES

Zoals de scenario's hierboven laten zien, komen de visies van de lokale gemeenschap ten aanzien van de invulling van de Polderheuvel niet in elk geval overeen met de kaders die de Ondernemersvereniging heeft meegekregen. Gezien er sinds de initiële plannen van de gebiedsontwikkeling in 2007 een flinke verschuiving heeft plaatsgevonden met betrekking tot deze kaders is dit niet verwonderlijk.

De kaders zijn dus verder veranderd en soms nog verder van de visies van de lokale gemeenschap af komen te staan. De kaders vertegenwoordigen veelal belangen die buiten de lokale gemeenschap liggen, zoals die van de stad als geheel. De vraag die voor ligt: Welke belangen gaan voor? Het is niet eenvoudig kaders eventueel gewijzigd te krijgen maar als dat de inzet is, dan is het van belang op een rij te krijgen welke visies en belangen er op dit moment in Tuinen van West spelen en welke op dit moment in de huidige kaders worden gediend.

Maar omdat het wijzigen van deze kaders niet eenvoudig is en wellicht ook niet door andere belanghebbende als wenselijk wordt beschouwd, is het de vraag in hoeverre voortbouwen op ambities buiten de gestelde kaders tot een door Gemeente Amsterdam geaccepteerd resultaat leidt. Hierbij is het waardevol ook de visies en belangen van andere betrokken partijen ten aanzien van de Polderheuvel en de Tuinen van West als geheel mee te wegen, evenals andere factoren die het toekomstige gebruik of de ontwikkeling van de Polderheuvel kunnen bevorderen of belemmeren. Hiermee worden de haalbaarheid en de consequenties van de scenario's helder en kan uiteindelijk een gegrond besluit worden genomen voor de toekomst van de Polderheuvel.

Paragraaf 3.1 zet allereerst de belangrijkste partijen op een rijt en geeft aan op welke manier zij belang hebben bij het gebruik en de ontwikkeling van de Polderheuvel. Vervolgens wordt ook een overzicht gegeven van de risico's en beperkingen ten aanzien van het toekomstige gebruik op het terrein in paragraaf 3.2.

3.2 Verschillende rollen en belangen in de Tuinen van West

Hieronder kort een overzicht van verschillende stakeholders en hun belangen bij de Polderheuvel die door middel van documentanalyse, de workshop en enkele interviews onderscheiden konden worden.

3.1.1. Directe omwonenden: *Gedupeerden door overlast Polderheuvel*

Heel kort samengevat hebben de directe omwonenden uit de naastgelegen wijk en de volkstuincomplexen er voornamelijk baat bij dat de overlast beperkt blijft. Dat neemt niet weg dat de Polderheuvel, en Tuinen van West in het geheel, geen plek mag zijn waar gerecreëerd wordt, maar omwonenden zullen met name op geluids- en verkeersoverlast van (grote) of 'niet passende' evenementen als hinderlijk ervaren en daarbij ook mogelijk tot actie(s) overgaan gezien eerdere ervaringen.

3.1.2. Lokale ondernemers: *Reuring in het gebied door activiteiten op de Polderheuvel*

Hoewel overlast ook impact kan hebben op de lokale ondernemers die in de directe omgeving van de Polderheuvel gesitueerd zijn, betekent meer activiteit op de Polderheuvel mogelijk ook meer bezoekers voor de Tuinen van West en dus wellicht ook meer klandizie voor hen. Voor hen is enige reuring dus aantrekkelijk, maar wel, zo bleek tijdens de workshop, zitten daar ook grenzen aan. Activiteiten moeten passen bij het groene en landschappelijke karakter van het gebied.

3.1.3. Recreatieschap Spaarnwoude (Gebiedsbeheerder Tuinen van West): *geen duidelijk belang bij ontwikkeling Polderheuvel*

Hoewel het Recreatieschap als gebiedsbeheerder van de Tuinen van West geen directe rol meer heeft bij de Polderheuvel is het goed om te noemen dat in eerste instantie het recreatieschap de rol van locatiemanager van de Polderheuvel op zich zou nemen. Het recreatieschap is een samenwerkingsverband tussen de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Haarlem,

Haarlemmerliede, Spaarnwoude, Haarlemmermeer en Velsen. In het Programma van Eisen werden zij genoemd als potentiële beheerder en exploitant van het evenemententerrein, maar door gebrek aan financiële middelen heeft het recreatieschap uiteindelijk alleen andere beheertaken in de Tuinen van West op zich genomen.

3.1.4. Ondernemersvereniging Tuinen van West (Gebiedsproducent TvW): *Inkomsten uit de exploitatie Polderheuvel*

Doordat het Recreatieschap Spaarnwoude slechts de beheertaak van het gebied op zich wilde nemen, is de ontwikkel- of productietaak bij een ander partij komen te liggen, namelijk de Ondernemersvereniging Tuinen van West. In 2015 is de Ondernemersvereniging in het leven geroepen. Concreet is deze vereniging een resultaat van een proces dat door een gebiedsmarketingbureau tot stand is gekomen die op verzoek van stadsdeel Nieuw-West is aangetrokken, aldus de programmamanager Tuinen van West, maar de voornaamste reden van het bestaan is dat de ondernemers uit het gebied gezamenlijk meer met het gebied wilden doen. Het doel van de in 2015 opgerichte ondernemersvereniging is:

‘...om samen met organisaties binnen en buiten het gebied de Tuinen van West te laten uitgroeien tot een inspirerend duurzaam recreatie en (stads)landbouwgebied met een regionale functie. Zij probeert door samenwerking meerwaarde te creëren, steeds meer ondernemers in het gebied te laten aansluiten en de kracht van het collectief te benutten. Het zelf-organiserend vermogen van deze groep is sterk; vanuit het stadsdeel functioneert zij als voorbeeld voor een nieuwe taakverdeling tussen gemeente en bewoners/ondernemers’
(Urgenda, 2016, p. 6)

De Ondernemersvereniging heeft in 2016 de verantwoordelijkheid van gebiedsproducent toegekend gekregen. Naar aanleiding van een visie van de ondernemersvereniging op het gebiedsmanagement voor de Tuinen van West (OVTvW, 2015) zijn in 2016 de verantwoordelijkheden van de ondernemersvereniging vastgelegd in een *samenwerkingsovereenkomst* (gemeente Amsterdam Nieuw-West, 2016). In deze overeenkomst staat vermeld dat de gemeente Amsterdam de rol van gebiedsproducent niet langer kan vervullen en wordt deze taak overgeheveld naar de ondernemersvereniging. De kern van de overeenkomst is dat de verantwoordelijkheid voor het *doorontwikkelen* van het gebied bij de stakeholders en gebruikers komt te liggen zodat ‘de kracht van het gebied’ benut kan worden, waarbij het creëren van een ‘autonome community’ en het *verbinden van de partijen* in het gebied als hoofddoel wordt genoemd.

Door de overeenkomst heeft de Ondernemersvereniging zichzelf verbonden aan het uitvoeren van de ambities van de vereniging zoals in de *visie* (ondernemersvereniging Tuinen van West, 2015, p. 4) staat beschreven. Deze visie omvat naast de missie en doelstellingen voor 2016 en 2017 ook een beschrijving van het programma en de projecten die de ondernemersvereniging die jaren wil uitvoeren. Ook heeft de vereniging zich in de overeenkomst verplicht om voor de periode van 2017 tot en met 2020 jaarlijkse offertes en programma’s in te dienen, die zij vervolgens na goedkeuring van de gemeente dient uit te voeren. Voor de uitvoering van de plannen ontvangt de ondernemersvereniging in de periode van 2016-2020 financiering van de Gemeente Amsterdam Nieuw-West. Hierbij wordt het bedrag over de jaren afgebouwd gezien de verwachting dat de Ondernemersvereniging een ‘autonome community’ vertegenwoordigt, waarin de exploitatie van de Polderheuvel als inkomstenbron wordt gezien.

Wat betreft de uitvoering van de programma’s en taken van de gebiedsproducent wordt de Ondernemersvereniging ondersteund door ‘producenten’ voor het gebiedsmanagement. Deze producenten kunnen eigenlijk gezien worden als de adviseurs van de Ondernemersvereniging en gezamenlijk dragen zij dus als *OV-plus* de actieve rol van gebiedsproducent, waarbij zij verantwoordelijk zijn voor de ‘innovatieve, creatieve en effectieve doorontwikkeling’ van de Tuinen van West (Gemeente Amsterdam Nieuw-West, 2016, p1) en het zoeken naar aansluiting met de stad. De rol van de gebiedsproducent wordt in het voorstel van de OV-plus als volgt beschreven:

‘De gebiedsproducent fungeert als aanspreekpunt voor bestuurders, beheerders, (belangen)organisaties en stelt zich ten doel uit te groeien tot community (= vereniging + samenwerkingsverbanden + producenten), die (op den duur autonoom) als gebieds/ontwikkelmanager kan fungeren.’ (Ondernemersvereniging TvW, 2016, p. 2)

De hoofdtaken van de gebiedsproducent Tuinen van West zijn zorgen voor Gebiedsmarketing in de vorm van promotie van het merk Tuinen van West & Community building (Ondernemersvereniging Tuinen van West, 2016, p. 8). Hieronder vallen zaken als: verbinden van partijen; rol van gastheer voor het gebied dragen; lokale kansen en knelpunten aanpakken; uitdragen maatschappelijke betekenis gebied; duurzaamheidsagenda uitdragen; communicatie; advisering lokale en toekomstige ondernemers; sponsorwerving; zorgen voor programmering en tot slot beheer van het evenemententerrein.

Met de twee laatste taken komen we aan bij de Polderheuvel, waarvan het beheer ook wordt gezien als verdienmodel voor het uitvoeren van de hoofdtak van de ondernemersvereniging: *Het gebied aantrekkelijk maken voor omgeving en stad door middel van Gebiedsmarketing*. De Polderheuvel moet dus inkomsten gaan genereren zodat projecten en ontwikkelingen die in het verlengde liggen van de visie van, en deels ook de verantwoordelijkheid zijn van, de Ondernemersvereniging. In principe geldt: Hoe meer geld, hoe meer ambities kunnen worden uitgewerkt en uitgevoerd. Maar daarbij moet natuurlijk ook aan andere (hoofd)doelen, zoals community building, worden vastgehouden.

Zoals ook eerder vermeld is de OVTvW, en specifiek de voorzitter, dus ook locatiemanager van de Polderheuvel. Uit de samenwerkingsovereenkomst is op te maken dat de overdracht van het evenemententerrein naar de ondernemersvereniging en de daarbij horende beheerafspraken in een *bruikleenovereenkomst* zou worden vastgelegd. Tot op heden is er nog geen bruikleenovereenkomst ondertekend, maar de exploitatie van het evenemententerrein de Polderheuvel is wel al in handen van de vereniging en daarbij zijn ook alle opbrengsten uit de exploitatie voor de kas van de Ondernemersvereniging (Gemeente Amsterdam Nieuw-West, 2016a, p. 4). In de samenwerkingsovereenkomst is wel een clausule opgenomen waarin staat dat de inkomsten uit de exploitatie van het terrein ten goede moeten komen aan:

- 1) het beheer van het terrein
- 2) de activiteiten van het gebied
- 3) doorontwikkeling van het gebied

Vanaf 2018 zal het beheer van het evenemententerrein, ook zonder getekende bruikleenovereenkomsten, ook bij de ondernemersvereniging komen te liggen. Dit betekent dus dat de ondernemersvereniging niet alleen de opbrengsten uit het gebruik van het terrein zal ontvangen, maar ook de kosten voor het beheer zal moeten dragen.

3.1.5. Gemeente Amsterdam, centrale stad: *meer evenementen naar de rand van de stad en dus de Polderheuvel*

Zoals al blijkt uit hoofdstuk 1 is het belang van de Gemeente Amsterdam bij de Tuinen van West is eigenlijk tweeledig:

- 1) het creëren van de groene gebiedsontwikkeling Tuinen van West
- 2) het benutten van de Polderheuvel als evenemententerrein voor de stad Amsterdam

Het eerste hangt dus vooral samen met het ruimtelijke beleid. In de strategische structuurvisie van de Gemeente Amsterdam wordt de Tuinen van West namelijk genoemd als belangrijke scheg van de stad. Specifiek met betrekking tot de Polderheuvel het volgende is het volgende opgenomen:

'Rust is een belangrijk speerpunt in het kader van de voorbeeldstatus die het gebied heeft voor duurzaamheid. Met het oog hierop mogen in de Tuinen van West uitsluitend kleinschalige en zo af en toe middelgrote evenementen worden georganiseerd en is er een aanbod dat naast activiteit ook nadrukkelijk op rust is gericht.'

Gemeente Amsterdam (2011, p. 52)

Wat betreft het benutten van het evenemententerrein is het locatieprofiel dat door de Gemeente Amsterdam is opgesteld en het resultaat is van het nieuwe evenementenbeleid eigenlijk in strijd met het bovenstaande. Hoewel uit zowel de beleidsnotitie voor evenementen, als het locatieprofiel blijkt dat het belang van de centrale stad er in principe van uit gaat dat er op de Polderheuvel evenementen moeten plaatsvinden die bij de identiteit van de locatie passen (Gemeente Amsterdam, 2016b), laat het locatieprofiel van de Polderheuvel ook zien dat de centrale stad er belang aan hecht de grenzen van de Polderheuvel op te zoeken om zo andere delen van de stad te ontlasten.

Daarbij is de rol van de centrale stad bij de Tuinen van West op dit moment beperkt. De verantwoordelijkheid van de gebiedsontwikkeling Tuinen van West ligt namelijk in eerste instantie bij

stadsdeel Nieuw-West, evenals de vergunningverlening voor evenementen, waar formeel gezien de voorzitter van de Bestuurscommissie mandaat voor heeft. Daar moet wel bij vermeld worden dat er gevallen zijn waarbij de programmamanager van de Tuinen van West te maken krijgt met de centrale stad, zoals bij bestemmingsplan wijzigingen, maar ook wijzigingen die betrekking hebben op het evenemententerrein of het locatieprofiel (Persoonlijke communicatie, 22 mei 2017). De centrale stad heeft dus met name een rol bij het vormgeven van het beleid en dat geldt dus het ruimtelijke beleid en het evenementenbeleid, maar ook het tenderbeleid dat invloed heeft op het uitgeven van grond en kavels op de Tuinen van West.

3.1.6. Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Nieuw-West: *Vergunningverlening evenemententerrein de Polderheuvel*

Nu de ontwikkeling van de Tuinen van West op basis van het Programma van Eisen grotendeels is uitgevoerd, ziet Stadsdeel Nieuw-West vooral een faciliterende rol voor zich in de doorontwikkeling van het gebied. Deze rol wordt in de Samenwerkingsovereenkomst als volgt omschreven:

‘De rol van het stadsdeel is de gebiedsproducent voor een bepaalde tijd (vijf jaar) in deze taak te ondersteunen met commitment en een financiële bijdrage. De gebiedsproducent kan dan groeien in zijn rol en een verdienmodel ontwikkelen zodat het gebied uiteindelijk zelfdragend kan worden.’
(Gemeente Amsterdam Nieuw-West, 2016a, p. 5)

Hoewel het stadsdeel dus niet meer officieel de verantwoordelijkheid draagt voor de doorontwikkeling van het gebied draagt het Stadsdeel nog steeds haar publieke taken ten aanzien van de Tuinen van West, waaronder het beheer van de openbare ruimte. Verder dient zij ook nog de programmering zoals beschreven in het Programma van Eisen Westrand (2008) uit te voeren, waaronder de programmering op planniveau en de uitgifte van de kavels.

Daarbij is het stadsdeel ook verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen voor het evenemententerrein van de Polderheuvel. (Gemeente Amsterdam, 2016b, p. 13). Op basis van het locatieprofiel dat is opgesteld door de gemeente Amsterdam (Gemeente Amsterdam, 2017) wordt een vergunning verstrekt. Daarbij geeft de programmaleider van de Tuinen van West aan dat ook het stadsdeel de ambitie heeft om evenementen te faciliteren die bij het karakter van de Tuinen van West horen, maar moet nog blijken hoe dit in de praktijk zal uitpakken. Uit de notitie van de gemeente voor het evenementenbeleid (gemeente Amsterdam, 2016b) blijkt namelijk dat het vergunningenproces vaak niet geheel vlekkeloos verloopt omdat het managen van dit proces veel vraagt van de stadsdelen. Of dit ook voor stadsdeel Nieuw-West geldt, kan op basis van deze notitie niet worden beoordeeld. Daarnaast is in het samenwerkingsovereenkomst (2016b, p. 4) opgenomen dat de aanvragen voor evenementen getoetst moeten worden aan de voorwaarden uit het ‘Draaiboek evenementen in Tuinen van West’ en dat slechts na goedkeuring van de Gemeente kan worden afgeweken van deze voorwaarden. Hoewel deze voorwaarden niet inzichtelijk zijn, wordt hiermee wel duidelijk dat het stadsdeel belang hecht aan de manier waarop invulling gegeven wordt aan de evenementen.

3.3 Mogelijkheden & Beperkingen ten aanzien van de Polderheuvel

Naast verschillende ambities en belangen van partijen is het goed om zicht te krijgen op specifieke mogelijkheden en beperkingen ten aanzien van het toekomstige gebruik of de ontwikkeling van het terrein. Deze bepalen namelijk de haalbaarheid van scenario's en ambities met betrekking tot de Polderheuvel. Hieronder kort enkele factoren die van invloed zijn op de activiteiten op de Polderheuvel en dus aandacht dienen te krijgen bij de besluitvorming.

3.2.1 Bereikbaarheid/ontsluiting terrein

De bereikbaarheid van het gebied en ontsluiting kunnen beperkende factor zijn voor bepaalde activiteiten. Hoewel op de fiets wordt ingezet als belangrijkste vervoersmiddel, dient rekening gehouden te worden met slechte bereikbaarheid als beperkende factor bij het gebruik van het terrein. Allereerst is de bereikbaarheid met het OV is momenteel niet optimaal, de afstand is 1,4 km naar de bushalte en 2,5 km naar station Halfweg. Bij evenementen waar veel materiaal moet worden vervoerd (ook door bezoekers), zoals pottenbak-evenementen of markten, kan dit een drempel zijn voor bezoekers zonder auto. Verder zijn er in de omgeving van het terrein maar beperkt parkeermogelijkheden (ca. 1150 in totaal, Gemeente Amsterdam, 2017, locatieprofiel p. 199). In het

geval van middelgrote en grote festivals kan dit problemen opleveren. Het verkeersplan als vereist onderdeel van de evenementaanvraag/vergunning geeft inzicht met betrekking tot de haalbaarheid en impact op de omgeving.

Tot slot is het goed om te vermelden dat er wel wordt gesproken over een nieuwe aansluiting op de N200. Hetgeen voor de toekomst betekent dat al het vervoer via deze route afgewikkeld zou kunnen worden in de toekomst en zo de woonwijk van autoverkeer verder kunnen ontlasten. Hierover zijn nog geen concrete besluiten genomen. Een ander alternatief zou zijn om meer (ov) fietsen in het gebied te plaatsen of meer bussen te laten rijden vanaf station Sloterdijk, station Lelylaan en/of station Halfweg/Zwanenburg, aldus Cilian Terwindt (Persoonlijke communicatie, 6 februari 2018). Maar ook zeker dit laatste zal in samenspraak moeten gaan met de openbaar vervoersdiensten en de gemeente Amsterdam.

3.2.2. Fysieke kenmerken terrein

Uit de discussies tijdens de workshop bleek dat het terrein te groot blijkt voor kleinschalige activiteiten: De intimiteit gaat verloren door de opzet. Overigens zijn er andere locaties – het Sportpark, de Fruittuinen, de 1800 Roeden – waar schijnbaar ook goed festivals gehouden kunnen worden. Wel is de vraag in hoeverre je afhankelijk wil zijn van de terreinen van ondernemers: in het geval deze geen tijd hebben of zijn terrein niet beschikbaar wil stellen kunnen er geen festivals georganiseerd worden.

Omdat het een buitenterrein zonder onroerend goed betreft is het lastig om evenementen door het jaar te organiseren. Op een gegeven moment wordt het te koud, waardoor men op dit moment redelijk beperkt is tot seizoensgebonden activiteiten. Mogelijk door permanente bebouwing neer te zetten kan dit verbreed worden.

Tot slot is het goed om te benoemen dat de gasleidingen die over het terrein lopen mogelijke beperkingen opleggen aan eventuele gewenste fysieke ingrepen op of aan het terrein. De ligging van deze gasleidingen zal bepalend zijn voor een ontwerp of de plaatsing van onroerend goed.

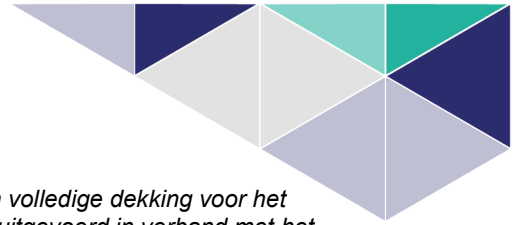
3.2.3. Financieel

De OV-PLUS ontvangt van het Stadsdeel een financiële bijdrage in de vorm van een werkbudget om haar taken te vervullen. De hoogte van werkbudget is vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst, maar wordt per jaar met €10.000 afgebouwd. Dit impliceert dat de gebiedsproducent in 2020 een financieel zelfstandig opererende organisatie moet zijn. Om dit te bereiken, zet de OVTvW (Ondernemersvereniging Tuinen van West, 2016, p 20) in op:

- het groeiende aantal lidmaatschappen
- het groeiende aantal sponsors
- opbrengsten uit het evenemententerrein (verhuur) en de evenementen zelf
- taken en werkzaamheden zullen worden overgenomen door ondernemers en organisaties, waardoor de OV minder kosten zal hebben

Daar komt bij dat vanaf 2018 ook de beheerlasten van het evenemententerrein bij de OVTvW liggen (zie samenwerkingsovereenkomst). Op papier komen de beheerkosten neer €35.000, dat dus op de rekening van de OVTvW per jaar terecht komt. Deze kosten zullen moeten worden terugverdiend door de exploitatie van het terrein óf het beheer zal op een andere wijze georganiseerd moeten worden. Het laatste zou mogelijk kunnen doordat het beheer door de ondernemers wordt uitgevoerd (pro bono) of door het omarmen van een goedkopere groenbeheerder. Het is zaak uit te zoeken waar de gemeente de €35.000 precies aan worden besteed en op welke manier de kosten voor het beheer omlaag kunnen.

Daarnaast is het de vraag in hoeverre er vanuit de gemeente geld beschikbaar een toekomstige ontwikkeling van de Polderheuvel financieel te ondersteunen – denk aan (semi-) permanente aanpassingen. Op basis van het Programma van Eisen (Gemeente Amsterdam, 2008a, p.82) en het feit dat het werkbudget wordt afgebouwd is het waarschijnlijk dat de budgetten voor de ontwikkeling van de Osdorper Binnenpolder Noord beperkt zijn:

'In tegenstelling tot wat gebruikelijk is bij een fase 3 product, is er geen volledige dekking voor het totale programma. Nog circa 50% van de opgave zal na 2013 worden uitgevoerd in verband met het ontbreken van de resterende benodigde financiële middelen.'

Hoewel het lastig is te zeggen in hoeverre de gemeente opbrengsten vergaart door het in erfpacht uitgeven van deelgebieden (Programma van Eisen, 2007) is het aannemelijk om te stellen dat beschikbare gelden, gezien de eerdere investeringen, niet snel zullen terugvloeien naar de ontwikkeling van het evenemententerrein. Op dit moment zou acquisitie vanuit de OVTvW een vruchtbaarder traject voor sponsor/subsidiegelden opleveren.

Toekomstige ontwikkelingen elders:

Volgens de locatiemanager hangt de toekomstige druk op de Polderheuvel vast aan een nog te ontwikkelen evenementenlocatie elders. Hoewel er nog geen besluit genomen is ten aanzien van deze locatie, kan het zijn dat de Polderheuvel, bij doorgang van de ontwikkeling van de desbetreffende locatie, minder interessant wordt voor festivalorganisatoren en evenementen die in mindere mate aansluiten bij de identiteit van de Tuinen van West. In de praktijk zal dit betekenen dat het voor de locatiemanager makkelijker wordt de balans te houden tussen exploitatie en ontlasting omgeving. De vraag naar het terrein zal immers minder hoog zijn.

4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN:

Op basis van de inzichten uit de vorige 2 hoofdstukken zullen we in de conclusie aanbevelingen m.b.t. de ontwikkeling van de Polderheuvel uiteenzetten en daarbij adviezen voor vervolgacties meegeven.

4.1 Conclusie & discussie

Na verkenning zijn er een aantal ontwikkelingen met betrekking tot de Polderheuvel zichtbaar geworden. Allereerst is de druk ten aanzien van de verschillende gebruikswaarden op de Polderheuvel flink opgevoerd en is het nog uitdagender geworden om het genieten van deze waarden te balanceren. Spanningen op de Polderheuvel door een verschuiving in beleidsvoering ten aanzien van gebruikswaarden zijn aannemelijk. Doordat het nieuwe evenementenbeleid gezorgd heeft voor een ruimer locatieprofiel – meer en groter evenementen zijn toegestaan ten aanzien van de allereerste plannen – is er meer nadruk op geprogrammeerde recreatie gekomen ten opzichte van informele recreatie en benutten van esthetische waarde.

Ten tweede kan worden geconcludeerd dat de verantwoordelijkheden ten aanzien van de Tuinen van West en de Polderheuvel door overheveling van een aantal publieke taken naar een private partij op het eerste gezicht ondoorzichtiger zijn geworden. Zo wordt bijvoorbeeld op de website van de Ondernemersvereniging niet erg zichtbaar gemaakt dat zij eigenlijk de rol als gebiedsproducent op zich hebben genomen en zij dus een belangrijk aanspreekpunt zijn voor de doorontwikkeling van de Tuinen van West naar een zelfstandige community naast de gemeente die verantwoordelijk blijft voor de huidige ontwikkelingen waarbij kavels nog aan ondernemers worden uitgegeven. Ook is op basis van de huidige inzichten niet te zeggen hoe de aansprakelijkheid nu is geregeld. Officiële klachten van overlast gaan in principe naar de Gemeente Amsterdam, maar het is de verantwoordelijkheid van de Tuinen van West om deze beperkt te houden. Ander punt aangaande de verantwoordelijkheden heeft betrekking op de vraag waar wordt de ondernemersvereniging op wordt afgerekend: Wat is de scheidingslijn tussen de 'taak' van de gebiedsproducent en 'de ambitie'? De Ondernemersvereniging heeft zich door de samenwerkingsovereenkomst in eerste instantie verbonden aan een programma's en projecten voor 2016-2017 – de visie van de Ondernemersvereniging (Ondernemersvereniging Tuinen van West, 2015), maar heeft ook verdere ambities uitgesproken. In het voorstel voor gebiedsproducent (Ondernemersvereniging Tuinen van West, 2016) heeft de ondernemersvereniging zichzelf namelijk ook een tiental taken toebedeeld, die naar aanleiding van de twee hoofdtaken zijn uitgewerkt.

Hoewel deze ambities natuurlijk voortbouwen op de afspraken met stadsdeel Nieuw-West en de ambities ook aangemoedigd worden is het belangrijk voor de Ondernemersvereniging om in de gaten te houden in hoeverre deze taken slechts een gedeelde visie van de ondernemers in het gebied uitdragen of ook 'de community' vertegenwoordigen. Nu is daarmee niet gezegd dat dit op dit moment niet het geval is, maar het feit is dat de 'community' een grotere groep mensen beslaat dan de ondernemers die momenteel lid zijn van de ondernemersvereniging en het proces van 'community building' nog gaande is, dient benadrukt te worden. Zeker aangezien alleen de laatste groep toegang heeft tot de Algemene Leden Vergadering en daarmee direct invloed kan hebben op besluitvorming d.m.v. stemming. Omdat de beslissingen die hier worden gemaakt van invloed zijn op de ontwikkeling van het hele gebied van Tuinen van West, is het belangrijk dat andere stakeholders ook invloed kunnen uitoefenen op deze beslissingen of dat in ieder geval hun belangen gehoord worden en meegenomen in de besluitvorming.

In het geval van keuzes – binnen de door politieke besluitvorming op het niveau van de centrale stad gestelde kaders – over evenementen op de Polderheuvel is het al helemaal belangrijk om scherp te hebben welke belangen er spelen en welke belangen er afgewogen moeten worden. Meer en ook meer grote evenementen betekent namelijk enerzijds meer inkomsten die als investeringen voor de doorontwikkeling van de Tuinen van West kunnen worden ingezet, maar anderzijds kunnen ze ook voor meer overlast zorgen. Iets waar vooral de ondernemers misschien baat bij hebben omdat het voor klandizie kan zorgen, maar andere groepen in de community misschien helemaal niet tevreden mee zijn omdat de waarde 'rust' in het geding kan komen door

mogelijke overlast. Het feit dat een ondernemersvereniging deze afwegingen nu deels maakt (namelijk binnen de door de Gemeente gestelde kaders), waar gewoonlijk een ambtelijke afdeling binnen de Gemeente dat doet, is innovatief te noemen. Hoewel het aan de ene kant goed kan zijn dat de community nu beter vertegenwoordigd of gehoord wordt, dan wanneer de Gemeente hier aan zet is, kan het ook spannend zijn gezien de betrokkenheid en ook het eigenbelang van de ondernemersvereniging in het gebied. Op dit moment is het nog te vroeg om te zeggen in hoeverre deze bestuurlijke constructie een succes is. Wel is het zaak dat het bestuur van de vereniging zich blijft inzetten om de oren en ogen van de gemeenschap te zijn en visies op te halen – zoals ook tijdens de workshop is gebeurd en alle belangen – individuele en algemene - meeneemt in beslissingen. Daarbij kan zij ook een rol spelen als tussenschakel naar de Gemeente en besluitvormers in de raad, mochten zij het gevoel hebben dat vanuit de community behoefte bestaat aan aanpassing van de kaders om binnen te opereren. Het uitvoeren van deze rol vraagt een bepaalde neutraliteit van de Ondernemersvereniging als voorzitter/bestuur: men moet er niet alleen zijn voor de ondernemers, maar ook voor de buurt en vooral transparant zijn over de afwegingen die gemaakt worden en op welke manier deze beargumenteerd worden. Door in te zetten op een inclusieve dialoog kan de legitimiteit en geloofwaardigheid van concrete beslissingen worden vergroot en daarmee draagvlak gegeven aan de besluitvorming over de ontwikkeling van Tuinen van West zoals die op het niveau van de centrale stad heeft plaatsgevonden (Metze & Levelt, 2013).

Al met al roept de rol van de ondernemersvereniging als gebiedsproducent dus ook vragen op bij de onderzoekers. Niet omdat de onderzoekers geen vertrouwen hebben in de vereniging als ontwikkelende partij, maar omdat de betekenis van het dragen van deze verantwoordelijkheid en de implicaties mogelijk nog niet geheel scherp zijn. Deze vragen hebben enerzijds betrekking op 1) *de verantwoordelijkheid van een private partij voor een publieke taak*, anderzijds hebben de vragen betrekking op 2) *de vertegenwoordiging van 'de community' door een vereniging van ondernemers*:

1) In hoeverre zijn publieke taken eigenlijk uitvoerbaar door een vereniging van ondernemers? Beschikken zij over dezelfde capaciteiten en expertise om een ontwikkeling tot stand te brengen? Hebben zij voldoende middelen om deze publieke taak uit te voeren? Een ondernemersvereniging is natuurlijk als eerst een vereniging van ondernemers, niet een organisatie met kennis op het gebied van gebiedsontwikkeling of evenementenbeheer. Specifiek voor de Polderheuvel wordt dit vraagstuk zichtbaar doordat door de splitsing van het beheer van het evenemententerrein en de vergunningverlening het evenementenproces mogelijk nóg complexer is geworden. De volgende opmerking uit het evenementenbeleid illustreert dit punt van zorg:

‘om dit complexe traject goed te kunnen begeleiden zijn binnen de gemeente deskundige specialisten nodig die dit speelveld van organisator, ketenpartners en (mondige)bewoners goed kunnen bedienen’ **Gemeente Amsterdam (2016b, p. 13)**

2) Gezien de ondernemers die lid zijn van de ondernemersvereniging alleen deel uit maken van de democratische structuur van de vereniging en dus ‘stemrecht’ hebben, is de vraag op welke wijze de ‘community’ daadwerkelijk vertegenwoordigd wordt. In acht genomen dat zij een ‘community’ moeten vertegenwoordigen die niet alleen maar uit ondernemers bestaat. Dat brengt ons bij een belangrijke vraag: Wie is eigenlijk de community en hoe wordt deze vertegenwoordigd? Belangrijk hierbij is dus om te bedenken wie er eigenlijk wel tot de community behoren, maar nog niet gehoord of vertegenwoordigd worden. Te denken valt aan: bezoekers, ondernemers of bedrijven die geen lid zijn en andere belangengroepen. De rol en het belang van de ondernemersvereniging is een lastige in deze.

4.2 Advies: Fasen van ambities ten aanzien van de invulling van de Polderheuvel

Gezien de recente ontwikkelingen ten aanzien van het locatieprofiel en het evenementenbeleid, de verwachte ontwikkelingen elders en de tijd en inzet die nodig is om activiteiten op de Polderheuvel goed tot zijn recht te laten komen is het advies om de ambities ten aanzien van de Polderheuvel te faseren. Daarbij lijkt het gunstig om voor 2018 in te zetten op *juiste begeleiding van de evenementen* in plaats van het wijzigen van het locatieprofiel. Indien vervolgens in de komende 1 á 2 jaar duidelijk blijkt dat een evenementenlocatie in deze vorm niet toereikend is, kan eventueel ingezet worden op *de aanleg van (semi)-permanente bebouwing of het wijzigen van de bestemming*. Hieronder de belangrijkste uitgangspunten van de fases.

1. Het zoeken naar passende evenementen, eventueel met (semi-)permanente bebouwing (2018-2019)

Deze fase houdt eigenlijk in: werken binnen de gestelde kaders van de Gemeente, maar met uitgangspunten die gedragen worden door de gemeenschap. De bestemming blijft, maar eventueel kunnen er fysieke ingrepen van de locatie worden gedaan zodat het gebruik beter kan aansluiten bij de bestemming. Daarbij zijn de volgende zaken van belang:

Het onderscheid tussen het belang en de taak van de OVTvW scherper neerzetten:

De taak van de OVTvW om reuring te brengen en de gemeenschap te betrekken is namelijk niet in elk geval direct verenigbaar met het belang van de OVTvW om opbrengsten te genereren waarmee men kan investeren duurzame projecten.

Het is ook duidelijk dat de OV-PLUS een grote verantwoordelijkheid naar zich toe heeft getrokken voor de ontwikkeling van het gebied. De vraag blijft in hoeverre dit een wens is die vertegenwoordigd wordt door een groot aantal stakeholders in het gebied of door de 'community'. Ook is de vraag in hoeverre deze verantwoordelijkheid wel bij de OV-PLUS moet liggen. Op het eerste oog lijkt het alsof de OV-PLUS wel degelijk overheidstaken heeft overgenomen. In hoeverre is dit legitiem? En wat betekent dit voor de verhoudingen tussen de burgers en de overheid (publiek-privaatrechtelijk)? Welke partij is waarvoor aansprakelijk?

De (cruciale) rol van de locatiemanager en de rol van de community benadrukken:

Het is belangrijk om inzichtelijk te krijgen op welke wijze zij elkaar versterken en waarover gecommuniceerd moet worden. De locatiemanager heeft als vertegenwoordiger van de community, maar ook als voorzitter van de OVTvW een dubbele en daardoor kwetsbare rol. Hij moet dus zorgen dat hij het vertrouwen blijft houden van de gemeenschap door over de juiste zaken te communiceren en ze op de juiste momenten te betrekken. Aan de ene kant is het bijvoorbeeld noodzakelijk dat hij bijvoorbeeld noodzakelijk om beslissingen m.b.t. aanvragen van evenementen transparant te houden (leiding nemen). Aan de andere kant kan hij ook niet zonder de community bij het organiseren van een evenement en dient hij ze te vertegenwoordigen als het gaat om het bewaken van de eisen m.b.t. de activiteiten die plaatsvinden op de Polderheuvel.

Daarbij is het ook belangrijk om te noemen dat volgens het locatieprofiel de locatiemanager er in principe voor verantwoordelijk is dat het rust/activiteit evenwicht bewaard blijft, maar dat zij hier wellicht in de praktijk maar tot een bepaalde hoogte invloed op kunnen hebben. De gemeente geeft de vergunning af en is dus ook eigenlijk verantwoordelijk bij eventuele overlast. Door goede communicatie en transparantie met betrekking tot de aanpak van de activiteiten op de Polderheuvel het komende jaar kan dit voorkomen worden: kweken van goodwill.

2. Inzetten op een andere (permanente) bestemming voor de Polderheuvel (2020 – n.t.b.)

Mocht blijken dat evenementen op de Polderheuvel, om wat voor reden dan ook geen succes zijn, kan worden ingezet op ander gebruik of bestemming voor de Polderheuvel. In de loop van de jaren moet blijken in hoeverre dit een realistisch en wenselijk scenario is: het betekent dat de kaders van de gemeente moeten worden aangepast.

Gezien de identiteit van de Tuinen van West en de beschikbaarheid van andere locaties op de Tuinen van West die zich beter lenen voor verschillende festivals vanwege de intiemere locaties (zoals bij de Fruittuinen, Mijnsstadstuin of 100roeden), kan gekeken worden naar een andere invulling voor de Polderheuvel (of een combinatie) die echt een aanvulling kan zijn op de activiteiten in de Tuinen van West. Denk aan:

- ❖ een kleine 'supermarkt' of 'markt' halletje waar de groente en fruit verhandeld kan worden. In dit geval kunnen de beleidsintenties uit het (PvE) verloren gaan, zoals: *'het bieden van een esthetische ervaring door beleving van de openheid van het landschap'* (2006, p. 55)
- ❖ Een educatie of bezoekerscentrum voor de Tuinen van West. De Polderheuvel is een centrale plek en leent zich bij uitstek voor een dergelijk centrum. Wellicht zou een uitkijktoren (van hout) nog een toegevoegde waarde zijn om bezoekers aan het gebied

4.3 Acties voor actief gebruik Polderheuvel als evenementenlocatie met

1. Schets een locatieprofiel/Visie samen dat past bij de ideeën van de 'Community'

Het locatieprofiel dat er ligt komt voort uit het Evenementenbeleid van de gemeente Amsterdam en is, zoals blijkt uit de workshop, niet één op één verenigbaar met het beeld dat de Tuinen van West evenals de 'Community' heeft. Gezien de locatiemanager, de voorzitter van de Tuinen van West, de verantwoordelijkheid draagt het evenwicht van de evenementen op het terrein te bewaren, is het goed om na te gaan hoe dit bereikt kan worden. Door duidelijke uitgangspunten (m.b.t. thema's, geluid, maar ook duurzaamheid van de organisatie) te formuleren en aan te geven waar (en waarom) je afwijkt van het bestaande locatieprofiel:

- wordt duidelijk op basis van welke afwegingen een besluit wordt gevormd. Het uiteindelijke besluit voor een evenement kan goed beargumenteerd worden en zorgt voor transparantie naar zowel het bestuur en de leden van de OVTvW, als ook naar buurtbewoners.
- krijgen evenementenorganisatoren direct een realistisch beeld van de criteria waar aan voldaan moet worden als ze een evenement willen organiseren op de Polderheuvel. Door in een vroeg stadium aan te geven welke criteria van het bestaande locatieprofiel je zou aanscherpen om de balans te bewaren voorkom je dat je aanvragen in behandeling moet nemen, waarvan je bij voorbaat al weet dat ze niet passen op de locatie.
- wordt het eenvoudiger om zelf (of iemand anders) op zoek te gaan naar festivals die qua identiteit – o.b.v. de uitgangspunten) bij de Polderheuvel passen. Door het opstellen van het locatieprofiel waar de community zich in kan vinden, is de kans groter dat de community een evenement omarmt. Vermoedelijk is een profiel eenvoudig samen te stellen op basis van de resultaten uit de workshop (zie Hfdst. 2 en bijlage).

Het is daarbij belangrijk om de rol van de OVTvW als gebiedsbeheerder/exploitant van de Polderheuvel en die van de Voorzitter van de OVTvW als locatiemanager te benadrukken.

2. Actief op zoek naar programmering.

Tijdens de workshop was duidelijk overeenstemming over de behoefte aan programmering voor het terrein. Acties met betrekking tot de programmering kunnen zijn:

- Inventariseer welke festivals in Amsterdam je potentieel in de TvW vindt passen. Op deze manier kan je een realistisch beeld schetsen van festivals die jullie interessant vinden en je eventueel zou kunnen aantrekken.
- Stel één programmamanager op die dit kan oppakken, maar werkt volgens het locatieprofiel dat jullie als OVTvW hanteren. Deze persoon kan gezien worden als adviseur van de OVTvW Plus. Iemand die reeds binnen de TvW actief is, heeft de voorkeur, maar overweeg ook iemand die bekend is in de evenementenwereld. Hoewel je de programmering liever niet uit handen geeft, is het wellicht toch handig om hier één (het liefst ervaren) persoon voor aan te wijzen in plaats van deze taak bij verschillende ondernemers neer te leggen. Uiteindelijk maakt de OVTvW, op basis van het locatieprofiel, het besluit of een bepaald evenement kan plaatsvinden.

- Probeer voor een vergoeding van de Programmamanager te zorgen. Actieve werving kost gewoon veel tijd – zeker in het begin – en is een taak die niet als bijzaak gezien moet worden. Evenementen komen nu eenmaal niet aanwaaien en zeker niet als je de identiteit van het gebied leidend wil laten zijn. Aangezien het op dit moment erg belangrijk is om de Polderheuvel als aantrekkelijke evenementenlocatie meer bekendheid te geven, en te voorkomen dat het een kostenpost wordt in de toekomst, is een investering hierin dus wellicht noodzakelijk. Als er evenementen worden aangetrokken, moet dit zich uiteindelijk terug verdienen.

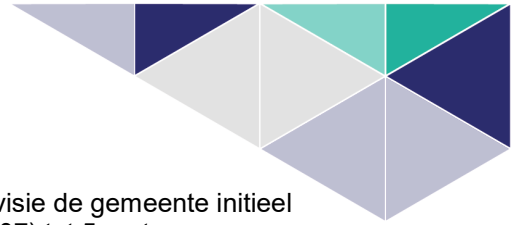
3. Meet de impact van de evenementen en neem het jaar 2018 als ijkpunt

Het is belangrijk om de impact van de evenementen die op de Polderheuvel plaatsvinden in beeld te brengen om de functie en het gebruik van het terrein evalueren. Hierbij kan men denken aan de impact op lokale overlast (geluid/afval/verkeer op de sociale en natuurlijke omgeving), maar ook de impact van de festivals met betrekking op bewustwording van voedseducatie of duurzaamheid. Op basis van deze resultaten kan uiteindelijk in 2019/2020 bepaald worden welke rol de Polderheuvel zou kunnen/moeten vervullen. Indien deze inzichten er al grotendeels zijn voor 2015-2017 is het mogelijk om daar op voort te bouwen of al conclusies uit te trekken.

- Bepaal welke thema's je zou willen onderzoeken/meten. In het geval van beperkte tijd, is het belangrijk om je te richten op de overlast (geluidsmetingen, zwerfafval, logistiek). Mocht er meer capaciteit zijn is het ook interessant om de meerwaarde van de festivals te meten (denk aan survey's m.b.t. de festivalbeleving)
- Daarbij kan er ook meer verbinding worden gezocht met het onderwijs. Het zou interessant kunnen zijn voor studenten van opleidingen Evenementorganisatie om de impact te meten. De HvA heeft bijvoorbeeld een minor Experience en Eventmanagement, maar ook ander opleidingen kunnen dit interessant vinden.
- Verken hoe de gemeente impact meet. Oftewel, op basis waarvan stellen zij het locatieprofiel op?
- De volgende vragen zouden beantwoord kunnen worden op basis van de resultaten van de impactmeting: *In hoeverre is de Polder geschikt als evenementenlocatie?*
 - i. Lukt het om voldoende evenementen georganiseerd? Worden er veel of juist weinig aanvragen gedaan? Hoeveel worden er gehonoreerd of afgewezen?
 - ii. Lukt het om passende evenementen te organiseren? Hebben de evenementen een meerwaarde voor het gebied de Tuinen van West?
 - iii. Geeft het locatieprofiel uitgangspunten mee die passen bij de locatie? Is het te ruim/nauw opgezet?
 - iv. In hoeverre past het ontwerp van het terrein bij de evenementen die er georganiseerd worden? (*deze vraag kan je ook na elk evenement stellen*)
 - v. Zouden er aanpassingen gedaan kunnen worden die binnen de huidige bestemming passen, waarmee beperkingen van het terrein verholpen kunnen worden? (*bv. seizoensgebonden activiteiten, intimiteit locatie*)
 - vi. In hoeverre is een andere bestemming, gezien de impact op de lokale omgeving, wenselijk? (*focus op permanente activiteiten*)
- Door deze impactmeting te doen en mee te denken over de toekomstige invulling op basis van 'bewijsvoering' kan de OVTvW gepositioneerd worden als serieuze partner in de ontwikkeling van de Tuinen van West, waarmee de kans op betrokkenheid in een later stadium (wanneer de samenwerkingsovereenkomst afloopt) vergroot wordt, zelfs wanneer blijkt dat evenementen op de Polderheuvel niet van de grond komen.

4. Communiceer je aanpak m.b.t. de Polderheuvel naar (verschillende afdelingen) van de Gemeente Amsterdam en wijs hen op de conflicterende bestemmingen op de locatie

Zoals jullie vermoeden (en de lokale gemeenschap vreest) zet het ruime locatieprofiel op dit moment druk op de activiteiten die wel gewenst zijn in het gebied – zoals wordt beschreven in verschillende plannen/visies van de gemeente zelf. De gemeentelijke structuur van Amsterdam kent nu eenmaal veel eilandjes. Gezien de discussies over het locatieprofiel en de vertraging in de besluitvorming daaromtrent is men zich hier bij de afdeling Evenementen van bewust.

- Communiceer en benadruk de afdeling Evenementen, welke visie de gemeente initieel had voor het gebied: van *alleen kleine evenementen* (PvE, 2007) tot 5 grote evenementen in het huidige evenementenbeleid (Locatieprofiel, 2017). Hoewel hier 10 jaar tussen zit, zijn overwegingen omtrent de wijziging hierin niet helder terug te vinden. Daarbij hebben verschillende afdelingen binnen een gemeente verschillende visies en worden ze ook afgerekend op verschillende uitgangspunten; in het geval van de afdeling Evenementen wellicht op zaken als *'Evenementen naar de randen van de Stad'* (*notitie Evenementenbeleid*). Hoewel de tegenstrijdige beleidsdoelen mogelijk kenbaar zijn bij deze afdeling (of binnen de gemeente) gezien de discussie over het locatieprofiel en de vertraging in de goedkeuring van het locatieprofiel, is het goed om de druk die er op dit gebied ligt nogmaals aan te kaarten en eventueel jullie aanpak voor 2018-2020 te delen met de contactpersoon (via de projectmanager TvW of direct).
- Communiceer jullie aanpak m.b.t. de Polderheuvel naar het Stadsdeel (Projectmanager TvW). Deel ook de alternatieve plannen over het potentieel van permanent vastgoed – informatiecentrum, overdekte (markt)hal – en het idee voor een andere bestemming (kleine festivals passen beter op intiemere locaties, zoals fruittuinen oid) of in ieder geval van de locatie. Mocht de Polderheuvel als evenementenlocatie niet succesvol zijn in jullie ogen – hetgeen jullie aan het eind van het jaar kunnen onderbouwen met impactmetingen – (een notitie obv dit rapport kan volstaan)
- Gezien de scheggen van Amsterdam ook onderdeel zijn van de Structuurvisie 2020 en dus stadsbelang of zelfs regionaal belang dienen, zou in het uiterste geval ook de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling van de centrale stad kunnen betrekken. Deze actie lijkt ons van toepassing in het geval de impact van de evenementen dermate belastend zijn op het gebied dat er echt een andere bestemming zou moeten komen en/of aanpassingen aan de locatie gewenst zijn. Bewijzen in de vorm van de impactmetingen zouden het argument daarvoor sterk kunnen verankeren en dus waardevol, gezien dit betekent dat de gemeente kosten moet gaan maken.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

- Cuppen, E. (2012). *Diversity and constructive conflict in stakeholder dialogue: Considerations for design and methods*. Springer.
- Mouffe, C. (2005) *The Democratic Paradox*, London/New York: Verso.
- Mouffe, C. (2013) *Agonistics. Thinking the world politically*, London/New York: Verso.
- Levelt, M. & T. Metze (2013). The legitimacy of regional governance networks: gaining credibility in the shadow of hierarchy. *Urban Studies*. 51: 2371-2386.

Rapporten en beleidsstukken

- Bestuur van Ondernemersvereniging Tuinen van West (2017) *Festivals & Geluid* [nieuwsbericht] Geraadpleegd op <http://tuinenvanwest.info/action/articles/article/273/festivals-geluid/>
- Gemeente Amsterdam (2008a) *Tuinen van West Programma van Eisen Westrand*. Geraadpleegd op https://www.amsterdam.nl/publish/pages/434879/pve_tuinen_van_west_definitief_concept_met_nieuwe_layout_081110_small.pdf
- Gemeente Amsterdam (2008b) *Beeldkwaliteitsplan Tuinen van West*. Geraadpleegd op <https://www.amsterdam.nl/toerisme-vrije-tijd/parken/tuinen-west/plannen-programma/>
- Gemeente Amsterdam (2011) *Structuurvisie Amsterdam 2040. Economisch sterk en Duurzaam*. Geraadpleegd op https://www.amsterdam.nl/publish/pages/546779/structuurvisie_def_maart2011_web.pdf
- Gemeente Amsterdam Stadsdeel Nieuw-west (2016) *Samenwerkingsovereenkomst*. Amsterdam: Niet publiekelijk
- Gemeente Amsterdam (2016) *Nota uitgangspunten voor een nieuw evenementenbeleid*. Amsterdam:
- Gemeente Amsterdam (2017) *Locatieprofielen*. Geraadpleegd op https://issuu.com/gemeenteamsterdam/docs/locatieprofielen_juli_2017
- Ondernemersvereniging Tuinen van West (2015) *Visie op gebiedsmanagement & gebiedsproducent (OV-Plus) en beleidsplan OV Tuinen van West 2016-2017*. Geraadpleegd op <https://nieuw-west.notubiz.nl/document/3183015/1>
- Ondernemersvereniging Tuinen van West (2016) *Voorstel Gebiedsproducent Tuinen van West*. Geraadpleegd op <https://nieuw-west.notubiz.nl/document/3183015/1>
- Oranjewoud (2010) *Ontwerpbestemmingsplan Osdorper Binnenpolder Noord. Definitief*. In opdracht van Gemeente Amsterdam / Stadsdeel Geuzenveld Sloterveer. Geraadpleegd op www.ruimtelijkeplannen.nl
- Terwindt, C. (2016) *Circulaire Proef-Tuin van West. Verslag verkenning*. Geraadpleegd op <http://www.urgenda.nl/documents/rapportcirculairjan2016febversie.pdf>

Interviews

R-LINK Case Protocol

- Cilian Terwindt, 12 januari 2017 (deel I) en 10 maart 2017 (deel II)
- Astrid Vermeulen, 24 april 2017
- Menso de Maar 8 juni 2017

Overige gesprekken

- Nabilla Bouabbouz, 13 juni 2017 (Opdrachtgever Gebiedsontwikkeling en Transformatie Gemeente Amsterdam voor Tuinen van West)
- Menso de Maar en Cilian Terwindt, 22 september 2017 (Vorbereidende gesprek workshop)

- Menso de Maar en Cilian Terwindt, 6 *februari* 2018 (Reflectie inzichten uit workshop en rapportage)

BIJLAGE I – DEELNEMERS WORKSHOP

Deelnemers	Naam	Organisatie/rol
1	Minne Belger	Terragon
2	Wil Sturkenboom	Fruittuin van West
3	Bert Kuit	Bond van Volkstuinders
4	Marjo Mittelmeijer	Wijkvereniging De Eendracht
5	Mariska Vlot	FreeLodge / Bed & Bad
6	Constant Brinkman	FreeLodge / Bed & Bad
7	Casper Oorthuys	Stichting NDSM
8	Jaron Reisman	Mijn Stadstuin
9	Liesbeth de Wit	Wijkvereniging De Eendracht
10	Mark Spier	Buurtbewoner
11	Peter Burchartz	Nieuwe Bijenpark
12	Cilian Terwindt	Adviseur innovatie OVtW
13	Menso de Maar	Bestuur OVTvW
14	Diana Krabbendam	The Beach
15	Paul Toebes	Bijenpark

BIJLAGE II – UITWERKING CANVASSEN

Gezamenlijke Canvasen

Visie /

1. Welke activiteiten zouden er moeten plaatsvinden? Duurzame festivals (voorbeelden kunnen zijn Magneet of Oerol) - In de geest van het gebied - Respecteren van de draagkracht (geluid, overlast) Seizoensgebonden activiteiten: In de zomer de natuur gebruiken en een ijsbaan in de winter Permanente activiteiten: - Kleine kinderboerderij - Broedplaats beginnen
2. In welke behoefte zou de Polderheuvel moeten voorzien? /
3. Voor wie is de Polderheuvel primair bedoeld? /
4. Wat zouden jullie willen bijdragen aan de Polderheuvel? /
5. Wat motiveert je hiervoor? /
6. Wat is nodig om de polderheuvel te realiseren? Sponsors of subsidies Acquisitie voor festivals (duidelijkheid over wat we willen hebben) Concreet plan + tijdplan Ideeen + support Programmering (kinderen, spiritualiteit) Aanpassingen locatie (intiemer maken): - Grond afgraven of vlakker maken - Bomen planten of vuurplaatsen aanleggen Tijd (uitstel) Zicht op de beheerkosten (Kostenraming beheerkosten bij zelforganisatie) Stageplaatsen (Rol HvA aanbod en begeleiding)

Visie 2

1. Welke activiteiten zouden er moeten plaatsvinden?
/
2. In welke behoefte zou de Polderheuvel moeten voorzien?
/
3. Voor wie is de Polderheuvel primair bedoeld?
4. Wat zouden jullie willen bijdragen aan de Polderheuvel?
5. Wat motiveert je hiervoor?
6. Wat is nodig om de polderheuvel te realiseren?
Organisatie / exploitatie / lerende omgeving Programmeren Sterk netwerk Balans ecologisch, economisch, sociaal Aansluiting bij agenda's van de stad (gezondheid, participatie etc) Herzien terrein

Visie 3

1. Welke activiteiten zouden er moeten plaatsvinden?
Lokale paradiso
2. In welke behoefte zou de Polderheuvel moeten voorzien?
/
3. Voor wie is de Polderheuvel primair bedoeld?
/
4. Wat zouden jullie willen bijdragen aan de Polderheuvel?
/
5. Wat motiveert je hiervoor?
/
6. Wat is nodig om de polderheuvel te realiseren?
Programmeren - Sponsor of crowdfunding Buurt betrekken Ontsluiting van de locatie